

Canon.

34

DISSERTATIUNCULA 2
THEOLOGICO - CANONICA CRITICA
AD
GREGORII NONI PON-
TIFICIS MAXIMI LIBRI TERTII
DECRETALIIUM
TITULUM PRIMUM
DE
VITA CLERICORUM

AN
STATUS ECCLESIASTICUS
EX SE ET GENERE SUO SIT ABSOLUTE
PERFECTIOR RELIGIOSO ATQUE A DEO
OMNIUM PERFECTISSIMUS.
SACRÆ PAGINÆ SACRORUM
CANONUM SANCTORUM PATRUM
EXIMIORUM IN SPECULATRICE THEOLO-
GIA ET CLARISSIMORUM IN SACRA JURISPRU-
DENTIA ANTECESSORUM AUTHORITYTE
FIRMATA SOLIDISSIMIS RATIONI-
BUS STABILITA
INDESINENTI DESIDERIO ETHORTATU
PLURIMORUM SAPIENTUM ELUCUBRATA
AB
AUTHORE QUODAM ECCLESIASTICO.
EDITIO TERTIA CORRECTIOR.
SUPERIORUM PERMISSU.

AUGUSTÆ VINDELICORUM.
SUMPTIBUS MATTHÆI RIEGERI, BIBLIOPOLÆ 1752.

DISSERTATIONES
 THEOLOGICAE CANONICAE
 A
 GREGORIO WOLFFI
 THEOLOGICO MAXIMO
 DECRETALIS
 TITULUM
 VITA CLERICORUM
 A
 STATUS ECCLIASTICUS
 EXISTIT GENERALIUS
 PERFECTIOR RELIGIO
 COMMUNIS PERE
 SACRAE PAGINAE SACRO
 CANONICAE SACRO
 EXIMIORUM IN
 DIA
 DE
 TRACTATA
 WOLFFI
 PRAEFATIO
 A
 AUCTORE QUODAM
 EIVUSDE
 PRAEFATIO
 NUGGETE
 SOUTHA

APPROBATIO CENSORIS.

HÆc Dissertatiuncula 'Theologico - Canonica Critica solidè, & diligentissimè conscripta ad plurimum Clarissimi Authoris sui honorem prælo, & luce publica est dignissima, ità censeo Augustæ Vind. 1. Junii 1750.

Imprimatur.

Ex Vicariatu 1. Junii, 1750.

Nicol. Antonius Seiz, J. U. D. Sanctissimi D. N. Prælatus Domesticus, Eccles. Cathedr. August. Canon. Capitular. Rev. & Seren. Princip. & Episc. August. Vicar. in Spiritualib. Generalis. mppria.

Franciscus Josephus de Handl, SS. Theol. Licent. Serenissimi & Reverendis. Princ. & Episc. August. Consil. Eccles. Major. Pœnit. & Libror. Censor. nec non Insig. Eccl. Colleg. ad S. Maurit. Paroch. & Canonic. mppr.

Præpositio

Ad

Lectorem Sacri Juris peritum.

 Omnēs propemodum homines, qui pertinere ad humani officii culturam existimârunt, ut aliquot opus studio ingeniorum excuderent, id spirituali cura elaborârunt, ut sive utiles, ac probas, sive inutiles, atque improbas materias sibi delegissent; seriem tantum

tum verborum eloquentiæ nitore illustrarent, causisque ipsis, quas loqui vellent, loquendo facem accenderent, itaque ad hanc se partem ex utroque genere litterarum scriptores contulerunt, non satis considerantes quam probabilibus se materiis impenderunt, dummodo ea, quaecunque dicerent aut comptô stylô adornarent, aut vocibus vacuis erigerent, vel luculenta oratione narrent. Plurimi numero Canonistæ alterius quam Ecclesiastici Ordinis in decretales commentantes causas tantum egerunt suas, ad titulos : *de Statu Monachorum, de Regularibus, Et transeuntibus ad Religionem, de Privilegiis*, ac alios omnes tam se directè attinentes, quàm vel indirectè attingentes tersissimi, magisque propriis laudibus, quam aliorum utilitatibus consulentes non

id facere adnisi sunt, ut salubres & salutiferi, sed ut scholastici ac discreti haberentur. Eapropter opellæ nonnullorum ejusmodi in decretales aut sunt fucata latinitate tumidæ, turgentésque, aut de falsitate in multis sententiis suspectæ, aut denique defectuolæ; siquidem numerosissimos Hierarchiam Ecclesiasticam evehentes titulos summarie prætereunt non nisi per transfennam salutantes, ad titulum Principem libri tertii decretalium: *de vita & honestate Clericorum* excellentiam vitæ & status Ecclesiastici pro virili exponere negligunt, aut ex condicito omittunt. Ad titulos: *De ætate, & qualitate ordinandorum, de qualitate præficiendorum, de majoritate & obedientia, de Parochiis & alienis Parochianis, de custodia Eucharistie, de Baptismo; de sepulturis,*
de

de celebratione Missarum, de Religiosis domibus ut subjecta sint Episcopo, de immunitate Ecclesiarum, utiles Ecclesiasticis doctrinas vix primis labris attingunt, plurima quoque concepta de se æstimationi derogatoria datâ operâ penitus averuncant, abscindunt, amoliuntur. Ut verè cum sui & ingeniorum laudem duntaxat sectentur, suâque ut plurimum abripiantur gloriâ, atque in profuturis Clero exiguam curam ponant, non tam illustrâsse nobis, quàm damnâsse ingenia videantur.

Nos autem, qui rerum magis, quam verborum amatores, utilia potiùs quàm plausibilia sectamur, neque id quærimus, ut in nobis inania sæculorum ornamenta, sed ut salubria rerum emolumenta commendentur, in Dissertatiuncula nostra non lenocinium volumus, sed remedium, quod
scili-

scilicet non tam otiosorum auribus
placeat, quam ægris mentibus Ec-
clesiasticum Statum averfantibus pro-
fit, magnum ex utraque re cælestibus
donis fructum reportaturi, si enim
(quod confidimus) quorundam non
bonam de Hierarchico Ordine sana-
verit, opinionem fructus non parvus
erit, quod multis profuimus.

Si autem id non provenerit, & hoc
saltem ipsum infructuosum non erit,
quod prodesse tentaverimus, mens
enim boni studii, & pii voti, etiam si
effectum non invenerit cæpti operis,
habet tamen præmium volun-
tatis. Hinc ergo exor-
diamur.

Præ.

Præcipui Canonistæ Ecclesiastici præ-
senti titulo excellentiam Ordinis Hierarchi-
ci seu Status Ecclesiastici non minùs nitidissimè,
& emmaculatè, quàm sapientissimè pertractare in more positum
habent, quorum præclarissimo exemplo insistentes su-
ceptam dissertatiunculam sua in argumenta
dispescemus. Sit ergo

Articulus Primus.

§. I.

Principia Resolutionis.

N. I. PRINCIPIUM I. Status moralis, ut tribui-
tur personæ rationali, nihil aliud est, quàm con-
ditio, modusque vivendi personarum immobi-
lis & immutabilis. Ità ex Ordine Prædicatorum
doctissimus Aquinas 2.2. q. 103. a. 1. Lector sub-
tilis Scotus in 1. Dist. III. q. 3. a. 2. Suarez Tom.
3. de Rel. L. 1. Cap. 1. Bassæus V. religio n. 1.

Dicitur *immobilis & immutabilis*, non quidem
per unde quaque immobilem & immutabilem per-
manentiam, sed per immutabilitatem & immo-
bilitatem conditioni, per statum significatæ, pro-
portionatam provenientem à causa ex se morali.

Diss. Can. Crit.

A

ter

ter fixa & permanente, ob quam difficulter talis status mutetur, esto sæpe mutetur nempe saltem requiritur animus per aliquod tempus in tali genere vitæ permanendi. Sic homo dicitur juxtà S. Thomam de Aquino in statu libertatis, esto sua voluntate & sponte possit fieri servus, justus dicitur esse in statu gratiæ, esto eam possit ammittere, & reapse per gravem culpam ammittat. Initiatus ordinibus minoribus est in statu clericali, esto per matrimonium cum vidua eum possit mutare; nec exigitur strictè loquendo ad statum in genere *immobilitas* seu *immutabilitas omnimoda* habens annexam obligationem proveniente ex aliqua lege, contractu, vel voto &c. permanendi in illo statu, sed sufficit causa, ratione cujus sit difficulter mutabilis; sic status libertatis oritur ex naturali lege, quod homo creatus sit liber, & ratione hujus difficulter libertatem mutat, esto eam mutare eaque cum causa privari possit. Status servitutis habet titulum justici dominii in servum, puta: justum bellum, emptionem, contractum, ortum vel immediatè vel mediate ex matre jam serva. Status Ecclesiasticus includit acceptationem cum animo permanendi, status Religiosus vota. Status matrimonialis contractum. Si tamen conditionis nec causa sit permanens, tali casu talis persona nequit dici esse in aliquo statu, hinc dives, pauper, in dignitate constitutus, non sunt constituti in statu, hæc enim extrinseca sunt, & facile mutantur, ad minus sunt facile mutabilia.

§. II.

§. II.

N. II. PRINCIPIUM II. **S**Tatus creaturæ rationalis, secundum eximios Macedo, & Zanterium duplex est, alter naturalis alter supernaturalis. Ratio primi est: quia potest homo creari, non tamen elevari ad beatitudinem supernaturalem, qui status aliter compellatur *status naturæ puræ*. Ratio secundi est: quia defacto homo est elevatus ad beatitudinem supernaturalem tendens ad DEUM non duntaxat ut Authorem naturæ, sed & gratiæ. Iste status supernaturalis, sive hominis non suis viribus & in solis naturalibus relictæ, sed ad beatitudinem supernaturalem elevati intrinsecumque respectum ad DEUM beatificè possidendum dicentis porrò quadruplex reputatur: *status innocentia*, *status naturæ non puræ*, *status legis scriptæ seu evangelicæ*, qui postremus est conditio, & modus in re vel in voto baptizatorum hominum per fidem & opera, sive præcepta à Christo, sive consulta & supererogatoria, ad beatitudinem supernaturalem tendentium; hic rursus gnæviter distinguendus est in statum *vitæ communis christianorum*, & statum *perfectionis*, cujus distinctionis ratio in promptu est, quia vel christianus degit in statu seu formula atque certa professione vivendi, in qua tendit ad beatitudinem supernaturalem per sola opera præcepta, & necessariò ad eandem capeffendam ordinata; & hujusmodi status baptizatur *status vitæ communis christianorum fidelium orthodoxæ Ecclesiæ*: vel vivit in certa conditione & professione, in qua tendit ad beatitudinem in-

super per opera à Christo consulta, & supererogatoria ad intensiorem beatitudinis affecutionem ordinata, veluti Religiosus & maximè Ecclesiasticus eò intrinsecè respiciens? & iste status exornatur titulo vitæ *perfectæ* seu *perfectionis*.

§. III.

N. III. PRINCIPIUM III. **S**Tatus perfectionis rectè describitur, quod sit quædam vitæ professio, seu modus vivendi firmus & stabilis, constitutus ad propriam perfectionem vitæ christianæ obtinendam, vel exercendam. Ità censet communissima doctorum consonante Suarez L. c. cap. 5. n. 4. Distinguitur autem status perfectionis ab ipsa perfectione, quæ in unanimi SS. Patrum sententia, attestante eximio Domino Bivele Parisino Theologo, in Tract. de exc. vit. Eccles. est *unio & assimilatio cum DEO*. Nam potest aliquis esse in statu perfectionis, nec tamen esse perfectus quemadmodum non pauci Clerici & Religiosi sunt in statu perfectionis, non tamen sunt perfecti, quos sola vestis à laicis discriminat, nec Monachum induunt nec sæcularem exuunt utroque pede claudicantes; contrà sæculares admodum multi perfecti sunt, tamen non existunt in statu perfectionis, sic numerosi conjugati christiana perfectione magis pollent, ipsis Clericis & Monachis, quibus perfectiores intelliguntur, qui existant in statu perfectionis.

§. IV.

§. IV.

N. IV. PRINCIPIUM IV. **P**erfectio, ad quam ordinatur status perfectionis, non est charitas habitualis vel actualis, præcisè quoad suam essentiam secundum se & abstractè consideratam, præter commune gravissimorum Doctorum iudicium ex ratione: quia hæc omni homini est necessaria & ad eam quilibet status hominis christiani ordinatur. Verum ista perfectio primariò consistit in actu charitatis tam DEI, quàm proximi. Secundariò verò in actibus aliarum virtutum, quas ad finem suum dirigit; siquidem per charitatem DEO intimiùs unimur. Perfectò præattacta perfectio nequit consistere adæquatè & totaliter in charitate prout à reliquis virtutibus distincta, sed in charitate prout omnia ad finem ultimum, nempe DEUM, super omnia dilectum refert, cum charitas sinè reliquis virtutibus imperfecta sit. Deinde perfectio charitatis per statum perfectionis intenta non est charitas actualis, sinè interruptione immutabilis & perennis, nullam venialem culpam, neque minimum defectum, aut difficultatem in exequenda DEI voluntate secum admittens, talis enim perfectio non est viatorum, sed comprehensorum in patria, imò secluso privilegio viatori impossibilis.

§. V.

N. V. PRINCIPIUM V. **C**onsentimus laudabili Suarezio cum communi aliorum, perfectionem
cha-

charitatis consistere in habitu charitatis, non quidem absolute sumpto, sed ita disposito, ut promptè & sine impedimento ex parte subjecti actus suos elicere, aliorum verò impedire possit, vel in quibusdam frequentibus actibus charitatis, per quos ad illam dispositionem stabilem & permanentem perveniat, ex qua DEUM amet, & alios actus virtutum eliciat, quantum humana fragilitas patitur, atque etiam minima peccata venialia deliberata evitet.

§. VI.

N. VI. PRINCIPIUM VI. **S**Tatus perfectionis, teste illo egregio è Soc. JESU Theologo Francisco Suarez L. c. cap. 12. essentialiter & necessario constituitur per actum inducentem obligationem in assumente, qui est vel acceptatio, vel votum, donatio, traditio, vel alius contractus. Sic in Ecclesiastico statu (qui est status perfectionis) illa permanentia oritur ex ipsa acceptatione propria & voto sacris ordinibus annexo. Dicimus notanter *ex acceptatione propria*, quod enim in homine Religioso facit votum religionis, hoc spectata duntaxat essentia in statu Ecclesiastico relate ad perfectionem facit ipsa assumptio & acceptatio libera ac voluntaria, nemo autem per alium potest vovere, ita in statu perfectionis exercendæ, a Jo Ecclesiastico, nemo illum per alium vel invitus potest suscipere, unde non sufficiunt ad inducendam obligationem sacri ordines collati, nec episcopalis ordo respectu inviti. Ad hæc

hæc ille actus inductivus obligationis per se loquendo debet respicere permanentiam perpetuam & immutabilem in tali statu apto ad perfectionem acquirendam vel exercendam, ita: ut eum voluntariè suscipiens amplius licitè non possit deferere, quemadmodum harmonicò calculò Theologi profitentur L. c. N. 2. à Suarez cumulatè congesti. Aliàs suscipiens esset continuò in fluctuatione, motu, probatione & deliberatione, si quisque pro libitu semel assumpto statu posset cedere. Præterea ejusmodi actus debet pro objecto habere ipsum exercitium seu observantiam illarum rerum vel actionum supererogatarum, respectu præceptorum omnibus christianis communium, quæ ab illo statu exercentur, vel in illo præscribuntur, quamobrem collocans se in tali statu etiam ad quasdam actiones, vel omissiones se obligare debet; sic in exemplo Episcopus se obligat ad refutandas hæreses, ad reformationem morum in Clero, ad disciplinæ Ecclesiasticæ collapsæ ad primævam puritatem sacrorum canonum reducendæ restaurationem, ad prædicandum, ad collationem ordinum &c. ad vigilantiam & actus pastorales, functionesve omnes, quas status suus præscribit, & exercendas jubet. Sic Parochus se obligat ad publicè docendum christianæ vitæ principia, ad pascendum populum verbo & exemplo, illius *solius est licitè administrare Sacramenta*, ut tradit jus novissimum Tridentini Sess. 24. cap. 15. de reform. ibi: *à quo solo licitè*. Illius est intra limites suæ Parochiæ & cannas vitia extirpare, virtutes minus frequentatas implantare, confessiones exci-

pere & sacramentum absolutionis impendere, eucharistiam dispensare, matrimonio assistere, extremè ungere, ad extremam luctam animare, moribundos ad beatam æternitatem assistentiâ suâ comitari, spiritum roborando, & adversùs tentationes præmuniendo, illius est benedicere res, & quæ aliæ sunt occupationes Hierarchicæ, eas in regimine animarum exercendas habet.

§. VII.

N. VII. PRINCIPIUM VII. **S**Tatus perfectionis convenientissimè dividitur in statum *acquirendæ & exercendæ* perfectionis, sive in statum *tendentium ad perfectionem*, & in statum *perfectorum ac perficientium* juxtâ nobilissimum decus Dominici Ordinis ipsum Aquinatem. 2. 2. q. 185. a. 5. & 7. & q. 181. a. 4. ad 1. & 186. a. 1. ad. 4. qui hoc desumpsit ex Dionysio Areopagita cap. 5. de div. nom. Me hercle! status seu acquirendæ seu exercendæ perfectionis, qui non præscribit media, quibus perfectio acquiratur, sed erga alios exerceatur, subdividitur in statum *incipientium, proficientium & perfectorum* in communiore sententiâ SS. Patrum Divi Gregorîi L. II. in Ezech. hom. 15. S. Augustini L. de nat. & gratia cap. 70. tum tract. 5. in Joan. & aliorum apud Suarez L. 1. cap. 13. Ex quo clarè apparet, à profitente & assumente statum exercendæ perfectionis ex se ipso & in executione non exigî perfectionem actualem, sed ità debere esse constitutum, quod velit omnia promptè facere, quæ

quæ in hujus status præcipiuntur, status namque perfectionis exercendæ (ut jam innuimus) nulla præscribit media, quibus profitens illum perfectionem acquirat, sed quibus eam erga alios exerceat, & hoc tenet *incipientibus*.

Aliud dicendum de *proficiente vel perfecto*. Primi generis sunt Clerici minorum & majorum ordinum. Secundi generis Diaconi & Presbyteri nondum procurandæ salutis proximi in cura animarum præstituti, ac ad captanda earum lucra aptati, ut erga DEUM & proximum maximam charitatem exercerent, suam ipsorummet animam ponentes. Tertii generis sunt Capellani, Parochi & vel maximè Episcopi animarum lucris assiduò intenti. Non tamen perinde mentiingere volumus, Ecclesiasticorum charitatem erga DEUM esse tantam, qua diligatur DEUS, quantum diligibilis est, tantum perfectionis statui non attribuimus.

Patet quoque ex memoratis, statum perfectionis exercendæ non consistere in indivisibili, sed admittere magis, & minùs. Sic status Episcoporum est in exercenda perfectione simpliciter perfectissimus, cui plane nullus alius comparari potest, est laudabilissimus, honestissimus, & per se materia voti, consilii bonum meliùs religione. Et quis hæc controvertat? quod sit in ordine perfectorum, & perficientium perfectissimus proficitur communissima theologorum & indubitata sententia cum Divo Thoma apud sæpe adductum Suarez L. c. cap. 15. n. 5. Ex hac enim ratione à sacrosanctis Conciliis (quæ fusè proximè citato loco

co suos inter eximius Suarez congefferat)
 vocantur *sanctissimi*, *Patres spirituales* &c. Ex-
 cedit professio Episcopalis Religionem Regularium
 unam quamque, eò quod munus episcopale sit mi-
 nisterium obligans ad alios illuminandos, purgan-
 dos, sanctificandos, quæ actiones sunt valde
 perfectæ, ac excellentes ordinantur ad eximiam
 sanctitatem ac bonitatem Episcopi, tum hoc ip-
 so, quod quis Episcopatum assumat cum condi-
 tionibus præscriptis eum assumit, nempe quod
 absque consensu & licentia summi Pontificis, vel
 eligentium nequeat eum deserere, quod nobis
 probare utpote notissimum planè supervacaneum
 videtur, satis sit, quod contrarium (quod sci-
 amus) ex Catholicis sentiat nemo. Si tamen
 quis contrarius esset, à temeritatis macula, hæ-
 resisque suspicione non eliberaretur. Idem affir-
 mandum est de statu Parochorum, & aliorum
 Prælatorum inferiorum Episcopis secundum se
 spectato, eum esse perfectiorem statu simplicium
 Religiosorum laudabilissimum, honestissimam ma-
 teriam voti & consilii, ut præclare differit Bruno
 Neüsser in Polianthia. Can. Disp. 155. q. 4. n. 28.
 resp. 6. illat. 2.

§. VIII.

N. VIII. PRINCIPIUM VIII. **J**Am damus pla-
 niolem divisionis in acquirenda, & excercenda per-
 fectione explicatione: *Status incipientium* est cha-
 ritas actualis, quæ à concupiscentiis, & aliis passio-
 nibus nondum mortificatis non solùm impeditur
 ut facilè ac delectabiliter virtutem operetur, sed
 in-

Insuper in periculo versatur, nè ab aliquo peccato superetur & expellatur.

Status *proficientium* est charitas actualis in eo, cujus passionēs ità sedatæ sunt, ut pugna contra concupiscentiam non ità sollicitet animum diligentem DEUM ad lapsus graves & incumbens sit virtuosis operibus, & ejusdem charitatis augmento. Status denique *perfectorum* est charitas actualis illius, qui ità suas passionēs edomuit, & tam asuetus est operationibus virtuosis, ut promptè & delectabiliter DEUM diligat, & facilliter peccata venialia deliberata vitet. Hactenus pergimus in genere doctrinam stabiliendam utrique statui & Clericali & Religioso applicantes.

§. IX.

N. IX. PRINCIPIUM IX. **S**Tatum Religiosum, pensatâ ejus essentiâ metaphysica, pronuntiamus, esse per observantiam consiliorum evangelicorum à cathedra Petri solemnizatorum acquirendæ perfectionis, ità nobiscum sentientibus doctoribus orthodoxis omnibus contra hæterodoxos, & quamvis cum rev. & clarissimo Espenio inficiemur, illum esse essentialiter ipsam hominis christiani perfectionem, tamen concedimus cum eodem, statum Religiosum esse *instrumentum accomodatissimum*, quo ad perfectionem deveniatur, quo modo intelligendum est cap. 5. de statu Monach. permittimus etiam liberaliter, & ultrò Petro Marchantio, solerti è Franciscanis Theologo Tom. 3. tit. unico, q. 3. notatum sentimentum nimirum:

rum: Religiosum statum non solum perfectiorem esse statu communi christianorum laicorum omnium, sed etiam illorum christianorum, qui in saeculo observantiam consiliorum evangelicorum vovent, nec disputamus, posse a Pontifice Romano vel Episcopo vel Parocho Regulares ad exercendam perfectionem admoveri & adhiberi, sed non nisi Presbyteros in qualitate subsidiariorum, quo facto accedunt Ecclesiasticis reducunturque ad genus Ecclesiasticum, fiunt per accidens & dispensative Clerici, de quo fusius tractare non est praesentis instituti. Videatur Erhard in Reg. S. Aug. commentans, ubi doctissime probat, Regulares tantum dispensative & per accidens esse Clericos, non ex natura religionis. Id tamen praetermittere non possumus, Religiosos ex se & natura religionis non esse in statu exercendae perfectionis, ad quod invictè probandum conglomerabimus parum cumulatè argumenta in decisione.

§. X.

N. X. PRINCIPIUM X. **P**ropius ad controversiam dissertationis accedendo, Ecclesiasticos non existere in statu acquirendae sed exercendae perfectionis tuemur. Quod ostendimus liquido planè argumento ex principio dato septimo & ipso conceptu essentiali, sic enim argutamur: ille est in statu exercendae perfectionis, qui ita est constitutus, quod promptè velit ea agere, vel omittere, quae sibi agenda omittendave à statu suo praecipiantur, & haec signatè erga alios exercet ;
at.

atqui Ecclesiasticorum est promptè agere vel omit-
tere ea, quæ à statu suo iis præcipuuntur & hæc
exercent erga alios, nempe proximos illorum ac-
curando salutem, eòsque sanctificando; ergo
Ecclesiastici sunt in statu exercendæ perfectionis.
Majorem sustinet eruditus Suarez & vel hoc ex
capite Eximius L. c. cap. 14. n. 3. & 11. Mino-
rem stabilit principium nostrum sextum & ipse
cursus vitæ Ecclesiasticæ obtutibus hominis in-
scriptus. Quid enim sunt universim occupatio-
nes Ecclesiasticorum, nisi perpetuum exercitium
erga sanctificationem alterius, quod vel oculis
melius usurpatur quàm dicitur. Consequentia
rectè concludit. Addendum, quod qui pluribus
vel perfectioribus actibus sui generis, aut aptio-
ribus mediis charitatem actualem seu perfectio-
nem in proximum diffundendo eam in cura ani-
marum seu cura salutis exercet, etiam præ altero
Ecclesiastico non tam zeloso in hac linea perfectior
judicandus sit. Ex quo legitimè subinfero, per-
fectionem nullatenus esse desumendam ex aspe-
ritate vitæ, paupertate corporis, humi cubatio-
ne, cilicii deportatione, mortificationibus ex-
ternis, studiòque individuum suum quoquo mo-
do afflictiandi &c. sed ex melioribus & aptiori-
bus mediis magis conducentibus ad majorem &
nobiliorem perfectionem tam sui, quàm aliorum
perfectibilium, qualem perfectionem ex actibus
ad salutem animæ directè influentibus in institu-
to Ecclesiastico omnibus modis propugnandam
suscepimus, & paulò post demonstratam exhi-
bimus.

§. XI.

§. XI.

N. XI. PRINCIPIUM XI. **N**eminem Ecclesiasticorum ex vocatis semel ordinem hierarchicum assumptum, sive existat in sacris sive non, licite eundem deserere posse affirmamus arg. cap. *unicum pridem* de renunt. cap. *admonet.* eodem can. *si quis verò.* Episcopus 7. q. 1. ad stipulatur toties productus Suarez L. c. cap. 17. eos sine licentia Episcopi non posse Ecclesias, quibus adscripti sunt, deserere, seu sint Archidiaconi, Canonici, Decani, seu alii inferiores Episcopo, seu in eodem genere infimi, de his simile iudicium ferendum est arg. cap. 2. de trans. Ep. L. illud ff. ad 2. Aquiliam, & liquidum est ex principio nostro sexto allato.

§. XII.

N. XII. PRINCIPIUM XII. **H**actenus essentiam explanavimus & divisiones status perfectionis, tandem decidendum est secluso affectu corrupto mentem Philargiæ præoccupante, quis status sit omnium perfectissimus? præciso igitur hic statu sæculari laicali, qui non est continuo spernendus, eò quod sit basis cæterorum (de quo commendabilia lectitaveris in cura salutis Gabrielis Hevenesii pag. 232. per totum) & Regulari. Neutri diutius immoremur, sinamus tricari & ad ravinum usque acriter Religiosos inter se de majoritate perfectionis certare, jactet se unus aliquis Hevenesius sua religione tanquam omnium perfectissimus

fectissima cum Doctoribus utuntur numerosis Clericorum Regularium Soc. JESU mordicus id asserentium & venditantium ex ratione *subsidiæ curæ animarum*. Extollat Religionem suam titulò perfectissimæ Arauxo · Dominicanus præcellentissimus in Decis. Eccles. Tract. 3. q. 26. quia *aptatur curæ animarum*. Evehat institutum suum ut summæ perfectionis Bruno Neusser Franciscanus diligentis studii in Polyant. Can. de stat. Rel. q. 2. illat. 2. Dilecti Paulani probent, ordinem suum esse perfectiorem diplomate Pontificio Julii II. quod incipit *sacer ordo*, & Bulla Leonis X. *quamvis aliis*. Pace nostra discrepent inter se omnes, dividantur & speculativè collidant. Hos nos miniatulis attendere intermittimus & ad punctum dissertationis controversum resolvendum enodandumque, an nempe Religiosus, vel Ecclesiasticus sit omnium absolutè perfectissimus? tandem descendimus & decidimus.

Articulus secundus.

Resolutio.

§. XIII.

Dicendum: Status Ecclesiasticus ex se, & genere suo est absolutè perfectior Religioso atque adeo omnium perfectissimus.

Probatur Conclusio I. **A**uthoritate sacrae scripturae. Doctor gentium 1. Cor. 12. disertè inquit:
Posuit,

*Posuit quosdam DEUS in Ecclesia primùm Apo-
stolos - - - dein Pastores & Doctores.* Ex quo
textu sic licet arguere: quos DEUS in Ecclesia po-
suit primùm, illos collocavit in statu absolutè
perfectiore omnibus aliis; atqui Apostolos DEUS
(ut de fide ex citato textu colligitur) posuit in
Ecclesia primùm: ergo DEUS Apostolos posuit in
statu absolutè perfectiore omnibus aliis. Major
apparet innegabilis, attamen probatur. Quos
DEUS in Ecclesia posuit primùm, illos ex omni-
bus elegit ad conversionem mundi & salutem ani-
marum, amicósque suos compellavit. Joan. 15.
Sed quos ex omnibus elegit, ad conversionem
mundi, & salutem animarum, amicósque suos
compellavit, collocavit in statu absolutè perfe-
ctiore omnibus aliis, quia ut amici per gratiam,
& opera Apostolica ei erant intimiùs conjuncti,
uniti & assimilati, in qua unione, conjunctione,
& assimilatione fundatur, & radicatur major
perfectio, ergo quos DEUS in Ecclesia posuit pri-
mùm, illos collocavit in statu absolutè perfectio-
re omnibus aliis. Hic syllogismus concludit,
convincitque, quapropter subsumo argu-
mentum: Atqui status Ecclesiasticus est status
Apostolorum: ergò si DEUS Apostolos collocavit
in statu absolutè perfectiore omnibus aliis, etiam
Ecclesiasticos collocavit in statu absolutè perfectio-
re omnibus aliis. Probatur subsumptum duplici-
ter I. Status Ecclesiasticus nuncupatur passim in-
stitutum vitæ Apostolicæ ex vero omnium rectè
sentientium judiciò, sed Institutum vitæ Apосто-
licæ est status Apostolicus: ergo status Ecclesia-
sticus est status Apostolicus. Probatur subsump-

ta minor II. Laudatus Doctor Gentium ad Ephes.
2. ita fatur : *Fratres : estis cives sanctorum &
domestici DEI , superædificati super fundamen-
tum Apostolorum , & Prophetarum ipso summo
angulari lapide Christo Jesu : ergo Status Eccle-
siasticus est Status Apostolorum. P. c. Status æ-
dificatus super fundamentum Apostolorum & cum
illo maxime symbolizans est Status Apostolorum ;
atque Status Ecclesiasticus (ut clare eruitur ex
citato textu) est ædificatus super fundamentum
Apostolorum & cum illo symbolizans maxime :
ergo Status Ecclesiasticus est Status Apostolorum.
Tum. I. Pet. 2. cap. attribuit sacra pagina se-
quentia Statui Ecclesiastico elogia : *Vos autem ge-
nus electum, regale sacerdotium, gens sancta. Chri-
stus ipse appellat Ecclesiasticos lucem mundi, salern
terræ &c.* Sed hæc non convenirent Statui Eccle-
siastico , nisi esset absolute perfectior Religioso ,
vel etiam Statui Regulari appropriari possent ,
quod dici non potest : ergo Status Ecclesiasticus
est absolute perfectior Religioso. Confirmatur
I. Tribus Levi , quæ erat figura Status Ecclesia-
stici, fuit absolute perfectior tribu Nephtali & alia-
rum omnium perfectissima : ergo etiam Status
Ecclesiasticus per tribum Levi figuratus, *omnia
enim in figura contingebant* I. Cor. 4. est abso-
lute perfectior cætu & Statu Religiosorum atque
adeo omnium perfectissimus. Confirmatur II. ex illo
Spiritus sancti effato Actuum Apostolicorum cap.
13. relato : *segregate mihi Saulum , & Barna-
bam in opus ad quod assumpsi eos ,* unde tale for-
mamus argumentum : Status assumptorum à Spi-
ritu sancto ad opus Ministerii est absolute perfe-
ctior*

Diss. Can. Crit.

B

ctior

etior Statu voluntariè oblatorum ; atqui Status
 Ecclesiasticus est Status assumptorum à Spiritu
 sancto ad opus Ministerii (intellige functionum
 Hierarchicarum) Status Religiosus est voluntariè
 oblatorum : Religiosi enim Professio in uno Mo-
 nasterio est voluntaria sui ipsius oblatio non as-
 sumptio, ut rectè advertit Bonaventura Goffa in
 addit. ad serm. præd. Matth. Beuvelet. Quia
 in libertate ejus positum est se dare & offerre Re-
 ligioni, verùm ad DEUM solum & ad Ecclesiam ejus
 nomine pertinet acceptare & eligere personas Ec-
 clesiasticas Ps. 64. v. 5. ideo Levi interpretatur
assumptus : *Beatus quem assumpsisti* & in act. cap.
 13. *Segregate mibi*, inquit Spiritus sanctus, *Sau-
 lum & Barnabam in opus, ad quod assumpsi eos* :
 ergo Status Ecclesiasticus est absolute perfectior
 Religioso. Ad stabiliendam Majorem lubet exi-
 mium Dominum Matthæum Bivele è florentis-
 simo Archi - Episcopali Collegio Parisiensi Theo-
 logum Doctorem adducere ita differentem in il-
 lud Psalmographi Ps. 88. v. 19. *Domini est as-
 sumptio nostra* “ Ità appellatur promotio ad ordi-
 nes & introitus ad Statum Ecclesiasticum ad
 differentiam professionis, quam facit Religio-
 sus in uno Monasterio, quæ potius est oblatio
 voluntaria sui ipsius, quàm assumptio : diffe-
 runt hi status primò : quod Status Religiosus sit
 status pœnitentiæ, & Ecclesiasticus status per-
 fectionis, quæ perfectio innotescit ex sanctita-
 te, & stabilitate illius status, ex consecratio-
 ne Ministrorum, qui destinantur & eliguntur
 ad hunc statum. Qua ex causa in primitiva
 Ecclesia pœnitentia publica præpediebat, nè
 quis

„quis admittetur ad statum Clericalem, non ob-
 „stante, quod post pœnitentiam egisset, quod
 „nunquam in usu fuit in Monasteriis, quæ sem-
 „per asyla fuere magnorum peccatorum, imò
 „ipsimet Ecclesiastici malè viventes causâ pœni-
 „tentiaè eò deducebantur & relegabantur, ut vi-
 „dere est in Conciliis Agathensi cap. 50. Epau-
 „nensi cap. 22. Toletano IV. cap. 17. & 44. To-
 „letano VI. Can. 4. Antisiodorensi VI. cap. 16.
 „& aliis passim. II. Quòd primus, & principalis
 „finis Religiosi sit propriè solùm cogitare, & pro-
 „curare salutem propriam, ac non nisi ex delega-
 „tione propria aliorum saluti intendere ex moti-
 „vo charitatis, misericordiæ & pietatis, dum vo-
 „cantur ab Ecclesiasticis in auxilium ad modum,
 „quo Apostoli annuerunt sociis, qui erant in a-
 „lia navi, ut venirent & adjuvarent eos. Luc.
 „5. v. 7. Ecclesiastici verò non tam ratione sui
 „quam aliorum, sed potius & ratione sui & alio-
 „rum, ut dum in se sunt perfecti, alios perficiant,
 „ad illum statum destinati sunt, ità, ut iis cum
 „Domino & Servatore nostro dicendum sit: *pro*
 „*his sanctifico me ipsum* Joan. 17. v. 19. & cum
 „Paulo Apostolo: *quæro non, quod mihi utile*
 „*est, sed quod multis.* 1. Cor. 10. ex eo, quod
 „ad hoc ex justitia, & debito obligati sint quod
 „S. Chrysostronus non obscurè innuens L. 7. de
 „Sac. cap. 4. Monachorum (inquit) *certamen*
 „*ingens ac labor multus est, verum si quis con-*
 „*ferve vellet instituti illius sudores cum rectè ad-*
 „*ministrato sacerdotio, certè tantum esse inter*
 „*illa duo discrimen reperiet, quantum est inter*
 „*privatum & Regem* ideo S. Dionysius cap. 6.

„Hierarch. Eccles. ait : *Monasticus ordo debet se-*
 „*qui sacerdotales ordines, & ad eorum imitatio-*
 „*nem ad divina ascendere.* Videtis, & animad-
 „verte, quis horum duorum statuum inter se
 „consideratus sit melior, & excellentior, in quo-
 „rum uno DEUS destinat personam ad Statum Eccle-
 „siasticum illam eodem tempore obligans ad perfe-
 „ctionem per consecrationem, quam illi confert. In
 „altero contrà obligatio non oritur aliunde,
 „quam ex voluntate illius qui se obligat.“ Ità
 laudatus Bivele eximius in tractatu Gallico de
 Excell. Stat. Eccles. conf. 7. pag. mihi 13. qui
 equidem majoritatem perfectionis ex ipso fine Sta-
 tus Ecclesiastici eruit, cum asserit: „Eum esse ad
 „accessum dandum hominibus ad Thronum divi-
 „næ & supremæ Majestatis, ut cultus, & honor
 „ei reddatur debitus, & per suas sanctas fun-
 „ctiones, ac omnino divinas illud totum in po-
 „pulo procuretur, provideatûrque, quod illi
 „necessarium est ad salutem.“ Idem L. c. conf.
 8. p. 14. ergo status assumptorum à Spiritu sancto
 ad opus Ministerii est absolutè perfectior Statu
 voluntariè oblatorum.

N. XIV. Probatur II. Posita decisio autho-
 ritate sacrorum Canonum. I. Sanctus Sylvester
 Pontifex in sua synodo Romana cap. 7. cujus frag-
 mentum recitat Canon à Subdiacono 5. dist.
 13. & refert Burchardus, & Ivo. Sic statuit :
 „Pontifici Presbyter, Presbytero Diaconus,
 „Diacono Subdiaconus, Subdiacono Acoly-
 „thus Acolytho Exorcista, Exorcistæ Le-
 „ctor, Lectori Ostiarius, *Ostiaro Abbas*, Ab-
 „bati Monachus, in omni loco repræsentent ob-
 se.

„sequium sive in *publico* sive in gremio Ecclesiæ.,
Et Glossa ad hunc canonem scitè notat: *minores
semper majoribus debere subesse.* Ex his currit
argumentatio: Status, cui cæteri omnes obsequi-
um tenentur præstare tam in publico quàm in gre-
mio Ecclesiæ, major est cæteris omnibus, & ab-
solutè perfectior; atqui Statui Ecclesiastico cæte-
ri omnes obsequium tenentur præstare tam in pu-
blice, quàm in gremio Ecclesiæ, decernente mox
fato canone, qui præfert Ostiarium Abbati: ergo
Status Ecclesiasticus est major cæteris, & absolu-
tè perfectior. Major liquet inde, quod obsequi-
um ratione majoris perfectionis deferatur.

Probatur II. Canon ecce ego 6. dist. 65. (in
quo Epistola purpurati Dalmatæ ad Episcopum
Narbonensem de septem gradibus Ecclesiæ è To-
mo 4. mutuata legitur) decernit, Presbyterali
Statui, & *consecrationi Ecclesiastici plenitudinem
ac perfectionem competere*: ergo Status Ecclesia-
sticus est absolutè perfectior Religioso. Probo con-
sequentiam. Status, cujus consecrationi plenitudo
perfectionis competit, est absolutè perfectior Sta-
tu Religioso; atqui consecrationi Status Eccle-
siastici, declarante citato jure, competit plenitudo
perfectionis, Religioso non competit: ergo Sta-
tus Ecclesiasticus est absolutè perfectior Religio-
so. P. M. Statui Religioso non competit conse-
cratio: ergo nec plenitudo perfectionis. P. A.
Status Religiosus ex natura sua & essentia non exi-
git ullum ordinem, sinè omni subsistere potest.
Ejus natura est sua & aliorum peccata deflere.
„*Monachus* (inquit Glossographus in can. *Hinc
est*

„est 39. q. 1. qui est sancti Gregorii Pontificis)
 „sua & aliorum peccata deslendi habet officium ex
 „eo quod Clericus docendi & pascendi populum ;
 „Monachos verò usque ad tempus Eusebii , Zosimi
 „& Siricii simpliciter & non Clericos fuisse, Ecclesia-
 „stica testatur historia ; etiam Hieronymus refert
 „Monachos Scythiæ convenisse in unum, ut sacer-
 „dotem sibi invenirent , qui eis Missarum solem-
 „nia celebraret , Joannes Andrea ait , esse in E-
 „pistola de oper. & humil. Monach. in Tomo au-
 „tem II. operum ipsius beati Hieronymi in ep. 60.
 „quæ est Epiphani ad Joannem Hierosolymitanum
 „ab eo latinè reddita legitur, Epiphanium ordinasse
 „Presbyterum Monachis poscentibus , qui eis Sa-
 „cramenta conficeret , erat autem Monasterium
 „in Diœcesi Joannis. Hactenus Glossa. Unde e-
 „lucescit, Monachis Religiosis nullam potestatem
 „in corpus Christi verum infuisse & tamen erant
 „veri Religiosi , etsi non consecrati & non ordi-
 „nati : ergo Statui Religioso non competit conse-
 „cratio.

Probatur III. Oraculô Innocentii III. corpo-
 ri juris inserto cap. nisi 10. de *revent.* ibi : Pon-
 tificex postquam Archi - Episcopo Calaritano me-
 ditanti transitum ad ordinem Religiosum fortissi-
 ma argumenta suggestisset ad non mutandam prio-
 ris vitæ , institutique professionem, hæc inter alia
 motiva retrahentia ab amplexu alicujus Religio-
 si instituti cumulatissimè congesta ponit. „Si
 cedendo proficere appetis tibi soli , *profectui*
tuo tantum subtrahis quantum quod impenderas
aliis non impendis , quia tunc *majora* animæ tuæ
lucra

lucra conquirereres, cum præter tuam salutem
plurimorum salutem procurares, *potioris* enim est
meriti jecum DEO quam *plurimos* *lucri* *facere*,
 quàm salutem propriam quærere *sinè* *illis*, quo-
 rum salus ad ejus curam noscitur pertinere. “
cap. nisi 10. *de venunt.* §. Quia igitur. Jam sic:
 Status, cujus profectui nihil detrahitur in asseren-
 da sua, & alterius cœlo anima, est potioris me-
 riti atque adeo perfectior absolutè eo, qui tantùm
 ex se, & genere suo propriam quærît salutem,
 atqui profectui Statûs Ecclesiastici nihil detrahi-
 tur in asserenda sua & alterius imò plurimorum
 cœlo anima, profectui status Religiosi tantum de-
 trahitur, quantum aliis non impenditur, cum ex se
 & genere suo tantùm suam propriam quærât sa-
 lutem: ergo Status Ecclesiasticus est potioris me-
 riti & absolutè perfectior eo, qui ex se & genere
 suo tantum propriam quærît salutem. Subsu-
 mo: sed iste est Religiosus: ergo est absolute
 perfectior Religioso. Major & minor Syllogismi
 est fundata in oppanso jure. Consequentia le-
 gitima.

Probatur IV. cap. *licet* 18. de Reg. & trans.
 ad Rel. summus ille Canonista Innocentius III.
 Pontifex cùm rescribendo Priori, & Conventui
 Dimeliensi declarasset, Præsulem non posse cede-
 re Præsulatu intuitu cujuscunque ingrediendæ Re-
 ligionis sinè licentia Romani Pontificis, dat inibi
 solidissimam rationem: „ Quoniam sicut *majus*
 „ bonum minori bono præponitur, ità *communis*
 „ *utilitas* speciali utilitati præfertur L. actione §.
 „ Labeo in versu eo tempore ff. pro socio Gloss.

„in L. 1. & ibi Bartolus ff. soluto Matrimonio &
 „in hoc casu (si nempe Episcopus vel inferior eo
 „Ecclesiasticus ad Monasterium intenderet convo-
 „lare) rectè præponitur doctrina Ecclesiastici si-
 „lentio Religiosi , sollicitudo Ecclesiastici con-
 „templationi Religiosi , labor Ecclesiastici quieti
 „Religiosi. Ad quod utique designandum unige-
 „nitus DEI Filius JESUS CHRISTUS non de Rachele
 „secundum carnem natus est , sed de Lia , nec
 „legitur eum in domum suam Maria recepisse
 „sed Martha , unde quando potest Episcopus præ-
 „esse , pariter & prodesse , non debet licentiam
 „cedendi postulare , aut etiam obtinere. “ cap.
 licet citato §. illa semper. Ex hac decretali ite-
 rum validissimum fabricatur argumentum in rem
 nostram : Status boni *majoris publicus* , ad Mini-
 steria publica destinatus *communem* utilitatem a-
 nimabus afferens, in quo *doctrina* salvifica, *sollici-
 tudo* conversionis gentium & peccatorum ,
labores Apostolici, implacabile planè commo-
 ditatum odium elucet , est absolutè perfectior
 statu boni minoris , secessione privata utilita-
 tem duntaxat specialem privatorum afferente, in
 quo solum *silentium*, *contemplatio*, commoditas ,
 suavitas vitæ & *quies* aliquanta dignoscitur ; atqui
 Status Ecclesiasticus est status boni majoris , publi-
 cus, ad Ministeria publica Ecclesiæ & universitatem
 curæ animarum destinatus, communem utilitatem
 animabus afferens , in quo *doctrina* salvifica, *so-
 licitudo* conversionis gentium & peccatorum, *la-
 bores* Apostolici incessantes, implacabile planè com-
 moditatū odium elucet, Status Religiosus est status
 boni minoris, privatus , secessio privata utilitatem
 dun-

duntaxat specialem privatorum afferens, in quo tantum *silentium*, *contemplatio*, commoditas, suavitas vitæ, & quies aliquanta dignoscitur: ergo Status Ecclesiasticus est absolutè perfectior Religioso: confirmatur argumento prælaudati Innocentii Pontificis disuadentis Archi - Episcopo Calaritano discessum à Regimine animarum. „Si „quantocunque (ait Pontifex) virtutum flore re- „fulgeas, & in te non habeas charitatem (ni- „mirum erga alterum) nihil te comprobaris ha- „bere. Joan. 15. *Nulla siquidem major poterit „esse charitas, quàm ut animam suam ponat quis „pro amicis suis*, cum autem propter hanc te de- „ceat animam tuam pro subditis tuis ponere nul- „la occasione dummodo proficere illis possis, & „*si non omnibus tamen multis*: ab eorum regimi- „ne te convenit excusare, quoniam si laboris „causam prætendis, exemplum te Apostoli sub- „levabit, qui suadet tibi laborem hujusmodi non „refugere, dum se asserit pro *communi* salute „plus cæteris laborasse, quia licet non semper „sequatur laborem effectus, nihilominus tamen „ipse labor est meritorius apud DEum, quod le- „gitur Sap. 10. *reddet DEus mercedem laborum „sanctorum suorum*. Exin ità arguo: Status, in quo maximè efflorescit charitas continuo activa ponens animam pro salute alterius, est omnium aliorum perfectissimus, atqui in statu Ecclesiastico efflorescit charitas continuo activa ponens animam pro salute alterius, qua maior dari nequit: ergo Status Ecclesiasticus est omnium aliorum perfectissimus.

N. XV. Probatur decisio nostra III. Autho-
 ritate SS. PP. Ambrosii, Chrysofomi, Hierony-
 mi & Mellei Cœnobiarchæ Clarævalleni Divi
 Bernardi. Percipiamus eos : Mediolanensium
 Antistes & Magna Ordinis Hierarchici gloria
 Doctor universalis Ecclesiæ Ambrosius L. de Dign.
 Sac. cap. 2. hæc habet : *Sanctissimi fratres, Bea-*
tissimi Patres! ità ille ad Ecclesiasticos, unde sic :
 Status sanctissimorum & beatissimorum est abso-
 lutè perfectior Religioso ; sed suffragante Ambro-
 sio Status Ecclesiasticus est status sanctissimorum
 & beatissimorum : ergo est absolutè perfectior
 Religioso. S. Chrysofomus Dial. 3. de Sac. di-
 stinguuit Ecclesiasticum statum à Religionibus, in
 Ecclesia etiam meritissimis, dum ait perspicuè :
 „Si talem aliquem mihi adducas Monachum, qua-
 „lis ut per exaggerationem dicam *Elias fuit,*
 „non tamen comparandus est illi, qui traditus
 „populis (nempe Ecclesiasticus) & multorum
 „peccata ferre compulsus immobilis perseverat &
 „fortis, si quis autem bene administrato sacerdo-
 „tio (seu Ecclesiastico Statui propriis functioni-
 „bus) illius propositi scilicet Monachalis sudores
 „conferat, *tantum eos distare reperiet, quantum*
 „*inter privatum distat & Regem.* Quasi dice-
 ret : quanta differentia & præ eminentia est Regis
 præ privato, demus : cive subdito &c. tanta
 Ecclesiastici præ Religioso etiam altero Elia in ze-
 lo. Ex quo porro in forma sic argumentor : dig-
 nitas Regis & præ eminentia est ex se & genere suo
 absolutè perfectior honore & æstimatione alicujus
 privati, & quidem incomparabiliter ; sed Status
 Ecclesiasticus comparatur à S. Patre Chrysosto-
 mo

mo dignitati & præminentia Regis secundum actus sibi proprios, Religiosus status secundum actus sibi proprios honori & æstimationi privati hominis: ergo Status Ecclesiasticus ex se & genere suo est absolutè perfectior Religioso è mente tanti Patris, cujus verba ad alienum sensum detorquere summum nefas, aperta que foret temeritas.

Advertendum hic, quod signanter Monachum non esse comparandum illi, *qui traditus est populis*, nimirum Ecclesiastico exprimat, quod sustineri non posse, si Religiosus status foret perfectior, manifestum est. Consonat apertè Hieronymus Doctor Ecclesiæ Maximus in Ep. ad Rustic. Monach. in verbis: *Sic te geras in Monasterio, ut Clericus esse merearis*, sive sacris ordinibus initiari, si enim jam Rusticus, quem hic alloquitur Hieronymus, perfectior fuit, ineptè Hieronymus dispensationem ad minus esse in linea perfectionis exegisset, ut assimilari posset Rusticus Monachus Ecclesiastico in deinceps ordine aliquo suscipiendo; sed Hieronymus ineptè dispositionem virtuosam non exegit: ergo Rusticus non fuit perfectus aut status ex se perfectioris, sed per assimilationem perficiendus. Clarissimè decisionem nostram tuetur, & eidem manifestè favet itidem Ecclesiæ suavissimus Doctor S. Bernardus Ordinis Cisterciensis propagator, cum ad Pastores in Synodo congregatos suam suadam solvit ita differendo: „Quanta est dignitas ordinis vestri? hæc est „prærogativa ordinis vestri, prætulit vos DEUS „Regibus & Imperatoribus, prætulit ordinem vestrum

„strum (Ecclesiasticum) advertas velim „ ordi-
 nem vestrum *omnibus ordinibus* Benedictino Ci-
 sterциensi , Præmonstratensi , Basilico , Cha-
 maldulensi , Mendicantibus , Dominicanis , Fran-
 ciscanis , Capucinis , Augustinianis , Carmelitis
 &c. Clericis Regularibus , Barnabitis , Thèati-
 nis , Crucigeris , Jesuitis , Piaristis &c. „ *Omni-
 bus ordinibus* , imò ut altius loquar : Angelis &
 „ Arch - Angelis. “ Hactenus Bernardus , ex cu-
 jus suaviloquio argumentum formo à nullo Ad-
 versariorum infringibile sequens : Status , quem
 DEUS prætulit omnibus ordinibus Religiosis , est
 absolutè perfectior ex se & genere suo Statu Re-
 ligioso ; sed juxtà S. Bernardum Statum Ordinis
 Hierarchici seu Ecclesiastici , ut bene expenden-
 ti textum liquet ex terminis Bernardæis , DEUS
 prætulit omnibus Religiosis : ergo Status Eccle-
 siasticus ex se & genere suo est absolutè perfectior
 Religioso atque adeo omnium perfectissimus. M.
 P. Status , quem DEUS prætulit omnibus ordini-
 bus , versatur nobilioribus actibus , & aptioribus
 mediis circa æternam beatitudinem sibi & proxi-
 mo acquirendam , quorum actuum exercitiò oc-
 cupatur constantissimè , ut exhibent data princi-
 pia resolutionis ; sed talis status , qui versatur no-
 bilioribus actibus & aptioribus mediis circa beati-
 tudinem æternam sibi , & proximo acquirendam ,
 quorum actuum exercitiò occupatur constantis-
 simè , est absolutè perfectior Religioso , qui tantum
 sibi beatitudinem æternam acquirere studet : ergo
 Status Ordinis , quem DEUS prætulit omnibus
 ordinibus Religiosis , est ex se & genere suo ab-
 soluté perfectior Religioso.

Hic

N. XVI. Hic Authores sanctorum Patrum terminaveram, nisi vel sexcentis aliorum textibus omis-
sis unus Dionysius de Areopago in confirmationem
trahendus foret, ille enim præcipue indicat, Ec-
clesiasticos ratione sui status majoris esse perfe-
ctionis. Do verba ejus ex cap. 3. Hier. Eccles.
„Omniū divinorum divinissimum est cooperari
„DEO in salutem animarum. Luculentius ad Ti-
„motheum Conpresbyterum ait cap. 1. sacerdotii
„quidem nostri functionem sanctissime Fili Timo-
„thee augustioris esse ac divinæ & divinitus indul-
„tæ scientiæ, *actionisque & perfectionis*; eo-
„dem cap. pag. mihi 74. inquit. Ecclesiasticum in
„DEI consortium transire., pag. 75. *participa-
tione in DEUM evadere.* Jam urgeo: Status di-
vinus à DEO tantum originatus, ordinatus, insti-
tutus est ex se, & genere suo absolute perfectior
statu ab homine originato, ordinato, instituto
& proveniente; atqui Status Ecclesiasticus est à
DEO tantum originatus, ordinatus institutus, nam
in canone *quicumque* 30. d. 50. *Clericatus Ordo
divini gradus* appellatur & Divinissimus à Dio-
nyso audit. Religiosus è contra est immediate
ab homine originatus, ordinatus, institutus &
proveniens: sic enim dicimus: Ordo S. Benedi-
cti, S. Basilii, S. Alberici, S. Norberti, S. Do-
minici, S. Francisci Seraphici, S. Francisci de
Paula, S. Augustini, S. Cajetani, S. Pauli, S. Ig-
natii Lojolæ &c. omnes habent fundatorem ho-
minem purum, solus Ordo Ecclesiasticus tan-
tum DEUM hominem: ergo Status Ecclesiasticus
(qui ab ipso Ethymo orthodoxæ Ecclesiæ deno-
mina-

minationem trahit) est ex se & genere suo absolute perfectior Religioso.

N. XVII. Probatur conclusio autoritate eximiorum theologorum & clarissimorum canonistarum. Primò huic oppansæ sententiæ subscribunt inclytæ juxta ac integerrimæ universitates orbis eruditi: sacra Facultas Theologica Parisiensis ac ex ea Princeps Theologorum magister sententiarum Reverendissimus D. Petrus Lombardus, Episcopus Parisiensis, quem sequuntur eximii Domini Andreas Duvallius, Regius in Sorbona Professor Publicus & Ordinarius, vir inter eruditissimorum coronas jure nominandus, *in comment. ad summam S. Thomæ.* Reverendissimus D. Ludovicus Abellus, Parisiensis Professor Regius Publicus & Ordinarius, Episcopus Ruthenensis *in sua Theol. R. D. Joannes Major SS. Theologiæ Professor Regius Publicus & Ordinarius: In L. sent. R. D. Baptista du Hamel, Professor Regius, Publicus & Ordinarius in Theol. Spec. & præct. anno 1590. edita.* Claudius Viexmontius. Ludovicus Bail Theologiæ cognitione nobilissimus. Edmundus Richerius, Theologus numeris finibusque omnibus absolutissimus. Joannes Bellet, fons, & ut veriùs dicam, Oceanus Theosophicus, Matthæus Bivelle, Ludovicus Habert, qui excellenti judicio Theologicos Canones laboriosissimos accuratissimè excussit, Moderator Episcopalis Seminarii Catalaunensis, Hector nostratis sententiæ, *in Theologia Dogmatica* Honoratus Tournellius Theologiæ Doctrinâ illustrissimus & ab æmulis veneratione exceptus. Joannes Obstradt, Joannes Lavonius portentum illud scientiæ Theosophicæ, Joannes Ger-

Gerſon, Cancellarius Pariſienſis in opere de Conſi-
liis Evangelicis , & ſtatu perfectionis & alii inſini-
ti Pariſienſes inter litteras veluti Patritii, ſenatorii-
que Ordinis. Qui Joannem Gerſonem nobis om-
nibus modis patrocinantem illud nedum Gallia
ſed & toto orbe celeberrimum ſcientificorum ora-
culum præivere, & ſequebantur. Gerſonis for-
malia adhuc accipe in opere aureo de offic. & pot.
Par. ibi : *Sequitur ſtatum Parochorum eſſe perfe-
ctiorem ſtatu Religioſorum.* Similia habet in Serm.
contra Bullam Mendicantium Tom. 2. pag. 534.
& pag. 536. tum Tomo. 3. p. 40. 50. 40. 441.
1333. 1334. Suffragatur nobis ab urbe & orbe
æſtimatiſſima Sorbona ob eminentiſſimam ſubli-
mioris diſciplinæ cognitionem omnium ſinè con-
troverſia antea ſignana & ex ea R. & Excellentif-
ſimus Philippus Gamacheus, Profeſſor inſigniſſi-
mus *in ſua Summa.* R. D. Michael Nancherus
ſolidæ ſinceræque Theologiæ ter maximus Heros.
Reverendiſſimus D. Dominicus Ramonis, Episco-
pus Baurenſis inter Regios Sorbonæ Profeſſores
Academicos celeberrimus. R. D. Nicolaus Iſam-
bercus in Theologia exquisitiſſimè verſatus. R.
D. Philippus Volpiliere. R. D. Joannes de Art.
Joannes à Caleja. Leonardus Hervæus, Armoi-
chius inter Proceres Theologos excellentiſſimi &
cum iis quotquot Theologiam in Collegio Sor-
bonico jam à tempore Roberti Sorboni Theologi
Fundatoris ab annis mille, ſumma, orbis eruditi
approbatione Profeſſores florere. Accedit è
Leodiſibus Reverendiſſimus D. Joannes Cha-
peaville Theologus profundiffimus &c. Idem
tradunt omnes Eccleſiaſticæ & per florentiſſimam
Gal-

Galliam ac Navarrae Regnum singulae Universitates Cadomensis facultas theologica, Lugdulensis, Papensis, Pictaviensis, Aquensis ab Alexandro V. Confirmatore, Rhemensis, Andegavensis, Ticinensis, Aurelianensis, Avenionensis, quae sui primordii scribit annum 791. &c. usque ad haec tempora. In Hispania propugnat Universitas Caesar Augustana, Granatensis, in qua Theologiam publicè praeelegit Reverendissimus D. Josephus de Barzia & Zambrana è Professore Academico Episcopus Gaditanus renuntiatus, praesentis systematis, ut scripta ejus palàm docent, propugnator Hectoreus, Tarraconensis, Toletana Universitas, Valentina, cujus initium æra 1470. legitur Salmanticensis, & ex ea Reverendissimus Petrus de Ochagavia Professor Regius Publicus & Ordinarius. Reverendissimus D. Joannes Sanchez Theologorum Achilles. R. D. Petrus Navarra vir in Theologia summus, Reverendissimus D. Alphonsus Curiel, albis ut ajunt equis praecurrens cum universis usque hodie Academicis Professoribus Salmanticensibus. In litteratissimo Belgio hæc sententia est communissima, in celeberrima & de Ecclesia meritissima Universitate Lovaniensi, è qua hæctenus nemo ab anno 1426. contrarium sensit, sed vel eam tamquam certissimam supposuerunt, vel expressè stabilivère in lucubrationibus suis, quemadmodum Venerabilis & eximius Dominus Jacobus Marchantius, Decanus dein oppidi Couviniensis & in duplici Regulari Monasterio Lobbiensi Florefiensi expeditus Theologiae Professor. Omnimode tuiti sunt eam RR. & EE. DD. Lovanienses Professores Academi-
ci:

ci : Joannes Viggers, Guilielmus Mercerus, Reverendissimus D. Malderus, eruditorum omnium calculis punctisque doctissimus classicus & ab omnibus universitatibus passim receptus, Joannes Molanus. Van Viane Ingeniorum Aquila solidissima, qui quidquid unquam bonæ eruditionis ab egregiis authoribus repertum ac traditum est, id universim hic unus absolutè perceptum cognitumque habet. Joannes Driedo, Gummarius Huyens, Bondart de Theologia quàm optimè meritis, Daelmannus pervigil Theologiæ Sacerdos, Danesius eruditionis theologicæ præstantiâ admirandus, Hennebellus supra quam dici possit eruditus, Neesen vir plurima in theologia claritudine insignitus, Pavvels, Piette, Jodocus à Ravenstein sublimissimæ hujus disciplinæ longè scientissimus, Hesselius, summa eruditione præstans, Fromondus, Reverendissimus Michael Bajus nunquam hæreticus, ut calumniatores ogganniunt, sed semper orthodoxus, sapientissimus juxta ac humillimus, quo teste Toletio Cardinale Jesuita nihil doctius, nil humilior, & numerosissimi quique Lovanienses, qui datam doctrinam perpetuo tuebuntur. Recepta est & characteristic in Universitate Duacensi, profitetur eam Reverendissimus Franciscus Silvius Professor Regius, Publicus & Ordinarius, deinceps Facultatis Theologicæ Decanus, ab omnibus Academiis pro classico receptus. R. D. Matthæus Kellisonus vir purissimæ doctrinæ. Reverendissimus D. Guilielmus Estius Universitatis Duacenæ Doctor famigeratissimus & Cancellarius cum sex-

Diss. Can. Crit. C cen-

centis aliis, ubi contraria opinio damnatur temeritatis & falsitatis.

Porro sustinet propugnatum sentimentum Universitas Coloniensis, signanter RR. VV. & EE. DD. Joannes Audifax Xiliander Professor Academicus Publicus & Ordinarius, deinceps facultatis Theologicæ Decanus. R. & Magnificus Dominus Joannes Forsbach, S. Theologiæ Academicus Professor, Parochialis S. Mariæ in litore Rheni Pastor insignis Collegiatae ad S. Georgium Canonicus Capitularis, subin Almae Universitatis Rector Magnificus, Jurium ac Privilegiorum conservator Apostolicus. Reverendissimus D. Cornelius Brever Professor Academicus, Sacrae Facultatis Coloniensis Collegiatae & Parochialis ad S. Severinum Pastor, Canonicus Capitularis Chori- Episcopus. Reverendissimus D. Laurentius Hulsmann S. Theologiæ Professor, primariae Parochialis ad S. Columbam Pastor Collegiatarum B. V. Mariæ ad gradus & Perillustris ad S. Ursulam Canonicus Capitularis &c. si distributive & singilatim unde coacervare velimus Theologos, Gabrielem à Costa Coimbræ in Portugallia Theologiæ Academicum Professore. R. & Eximium D. Carbonem à Castaciaro in Alma Perusina Academia SS. Theologiæ Professore, Conimbricenses ex Lusitania, S. Andrenses ex Scotia, Basilienses ex Helvetia, Cracovienses ex Polonia, Argentinenenses ex Germania, Moguntinenenses, Dilinganos, Trevirenses, Eborenses ex Portugallia, Erfordenses ex Thuringia, Florentinos, Bononienses, Senonenses, Firmanos, Patavinos ex Italia, Friburgenses ex Brisgoja, quibus

bus

bus annumerandus est Joannes Casparus Neu-
beck SS. Theologiæ Professor inibi publicus Aca-
demicus, à Maximiliano II. Imperatore Vien-
nam Austriæ evocatus, ob suam insignem scien-
tiam in Cæsareum Consiliarium delectus Episco-
pus creatus. Herbipolenses, Messanenses ex Si-
cilia, Pisanos ex Hetruria, Upsalenses ex Suecia,
Lipsienses ex Misnia, adhuc Catholica, R. D. Ma-
gnum Hund SS. Theologiæ Professore, R. D. Ge-
orgium Dottanium. R. D. Delicianum Epi-
stanten, ex Universitate Viennensi Austriaca :
Henricum de Hassia primum Theologiæ Profes-
sorem, Thomam de Hallesbach &c. &c. Si
tantum Pragenses in auxilium advocemus à Ca-
rolo IV. usque ad Ferdinandum III. sanâ doctri-
nâ Bohemiam erudientes æternâ memoriâ dignif-
simos Professores Academicos, qui Universitatis
Carolinæ fuere fundamenta scientiarum culmina
Artium Patres, primos Magistros Artium. Her-
mannum de Wintersvik Sacerdotem Ecclesiasti-
cum è Saxoniâ oriundum M. Sacræ Paginæ in A-
cademia Parisiensi & Canonicum Metropolita-
num Pragensem Wenceslaum de Praga sacræ
Theologiæ cum priore Professore Regium pu-
blicum & ordinarium & deinceps in eadem Uni-
versitate nullius Diœceseos Ecclesiæ Vissehraden-
sis Canonicos Professores ac Parochos Pragenses
tum maximè Canonicos ex Castro Pragensi divi
Viti & ab omnibus Sanctis (nullus enim honore
Canonici ad omnes SS. potiebatur nisi Senior Pro-
fessor Theol. ex Universitate Carolina ex decreto Ur-
bani Vti Pontificis, quod in Archivo Capituli om-
nium Sanctorum asservatur) imò omnes Bohe-
miæ

miæ Parochos, nulla enim Parochia fuit (ut testatur ex Reverendissimo D. Zidek in Glor. Univ. Prag. P. Veifs Clericus Regularis instituti Soc. Jesu) quæ non Parochum in Theologia graduatum venerata fuisset, infiniti simus; tot enim habemus Patronos, quot puriora & doctiora sæcula habuere Doctores & Professores de re Ecclesiæ rectè sentientes, novissimè in hanc sententiam abiit Eximius Dominus Sabbatini tota Italiâ famatus, qui in opere Italico Romæ, Neapoli & Augustæ approbato intitulato, dissertationes *de prærogativa & sanctitate Status Clericalis*, dissertatione ordine 47. & parte 3. diff. 11. pag. 93. quem vide.

N. XVII. Sexaginta sex Theol. allegavimus præter Universitates cumulatas, nunc Eruditus Lector non minùs avidè excipiat erudito palato suo consentientes Canonistas, quos suggerimus; præter clarissimam facultatem recensitarum Universitatum nobiscum stant pro perfectioritate Status Ecclesiastici præ Religioso, Reverendissimus Clarissimus, & Illustrissimus D. Fleschie Episcopus Nemausensis in suo Jure Can. Reverendissimus Illustrissimus & Clarissimus D. Augustinus Barbofa Canonista Celeberrimus, Vicarius Generalis de hinc Episcopus Uxentinus in J. U. E. Reverendissimus & Clarissimus D. Joannes Clericati, Vicarius Generalis Patavinus in decis. Reverendissimus & Clarissimus D. Zipæus Vicarius Generalis Varsaviensis in Analyt. Jur. Pont. R. & Clarissimus D. Zegerus Bernardus de Espen Sacrorum Canonum Professor Lovaniensis Regius Publicus & Ordinarius, qui primatum perfectionis in suis
eru-

eruditissimis operibus Ordini Ecclesiastico defert & in dissert. de vitio simoniæ pag. 28. §. 1. a-
pertissimè negat, vitam Religiosam esse Statum
perfectionis exercendæ in verbis : *non ut status
perfectionis*, adstipulantur Canonistæ purpurati,
Eminentissimi & Reverendissimi Domini Henri-
cus de Segusio Classicus J. U. Doctor profundis-
simus Cardinalis Hostiensis. Cardinalis de Luca
Jurisprudentiæ cephaleosis, Cardinalis Tuschus
præstantissimâ jurisprudentiâ conspicuus, Re-
verendissimus, Clarissimus & Illustrissimus Do-
minus Didacus Covarruvias Classicus Episcopus
Segobiensis Canonistarum optimus, & optimo-
rum eruditissimus cum Covarruvia mille alii de-
cretalistarum scriptis posteritati transmissis clarissimi,
Ecclesiasticum Statum Religioso perfectiorem lu-
culentissimè demonstrant, ut merito ab allegatio-
ne Canonistarum jam præscindendum sit, nè sola
nomina in justum librum excrescant.

N. XVIII. Probatur V. jam jam hono in lu-
mine collocata Resolutio Ratione. I. Status exer-
cendæ perfectionis est ex se & genere suo abso-
lutè perfectior statu acquirendæ perfectionis. Ità
Doctissimus Jesuitarum & suos inter Eximius
Suarez Tom. 3. de Rel. Lib. 1. Cap. 18. n. 11.
Atqui Status Ecclesiasticus est Status exercen-
dæ perfectionis, Religiosus acquirendæ : ergo Sta-
tus Ecclesiasticus est ex se & genere suo abso-
lutè perfectior Religioso. Major videtur indubia,
sed nihilominus probetur : Status perfectionis
exercendæ supponit perfectionem acquisitam in
alios dispensabilem & diffundendam, status per-
fectio-

fectionis acquirendæ non supponit perfectionem acquisitam, sed tantum dicit habitudinem & capacitatem ad charitatis intensionem, consequenter purè importat acquisibilitatem & non repugnantiam se se in assiduo virtutum exercitio qualificandi; atqui status supponens perfectionem acquisitam &c. ergò status exercendæ perfectionis, est ex se, & genere suo absolutè perfectior statu acquirendæ perfectionis. P. m. Status supponens perfectionem acquisitam & purè importat capacitatem & habitudinem ad eam; ergo status supponens perfectionem acquisitam in alios dispensabilem ac diffundendam est ex se, & genere suo absolutè perfectior statu non supponente perfectionem acquisitam. P. A. Actus & potentia distant toto genere, sed status supponens perfectionem acquisitam habet se ut actus, status non supponens perfectionem acquisitam & purè importans acquisibilitatem habet se ut potentia: ergò status supponens perfectionem acquisitam distat toto genere ab illo statu, qui non supponit perfectionem acquisitam. Profecto probatur minor Principalis argumenti: Status perfectionis exercendæ est modus vivendi firmus, & stabilis, in quo quis per acceptionem obligatur ad normam ejus Canonum ad quasdam actiones valde nobiles & excellentes exercendas, quibus aliter ad DEum dirigatur, & DEI gloria major augetur: atqui Status Ecclesiasticus est modus vivendi firmus, & stabilis, in quo per acceptationem ipse Ecclesiasticus & per consecrationem obligatur ad normam canonum ejus ad quas actiones valde nobiles, & excellentes exercendas, qui-

quibus alter nempe proximus ad DEum dirigatur & DEI gloria major augeatur, quales sunt: fideles Christo per salutare Baptismi lavacrum gignere, verbô veritatis solidô nutrire, à peccatis absolvere, Eucharistiâ reficere, Missæ sacrificiô, horis canonicis indies devotè recitatis publicisque precibus adjuvare, matrimoniô ligare, viaticô confortare, in extremis inungere, demortuos in cæmeteriis excipere, viventibus in casibus perplexis consilia suggerere, proficua remedia peccatis applicare, parvulis doctrinæ christianæ panem indefesse frangere, unumquemque ad evitacionem gravis peccati & venialis deliberrati abstinentiam conari permovere, pauperum, & miserabilium personarum, viduarum, & pupillorum paternam curam gerere, in frigore & æstu inter mille ærumnas & adversitates, tempore belli, pestis, contagionis cum periculo vitæ amittendæ sacramenta ministrare &c. Status Religiosus non est talis modus vivendi, qui ex se & natura sua obligationem contineat ad enumeratas actiones valde nobiles, & excellentes, quibus alter nempe proximus ad DEum dirigatur & DEI gloria extrinseca magis augeatur: ergo Status Ecclesiasticus est Status perfectionis exercendæ: Religiosus acquirendæ: M. est certa, m. quoad primam partem negari non potest nisi à pertinaci, qui conglobatas supra actiones statui Ecclesiastico proprias pro nobilibus & excellentibus non agnoscit. Quoad secundam partem probatur, Religiosis sub sententia excommunicationis majoris lata inhibetur administratio sacramentorum viatici Eucharistiæ etiam tantum ex

devotione sine licentia Paræcialis Presbyteri porrigendæ, extremæ unctiõnis. Interdicitur à Pontificibus ipso jure sacro sub reatu peccati mortalis avocatio & abstractio à Parochialibus Ecclesiis, promulgatio indiscretarum indulgentiarum; quod totum exprimit *Clem. Religiosi de Priv. & excess Priv.* desumpta ex concilio œcumenico Viennensi. Sed hoc ipso quod inhibeat administratio Sacramentorum Viatici Eucharistiæ, extremæ Unctiõnis, assistentia matrimonialis, promulgatio indulgentiarum, quibus populus à sua abstrahitur Ecclesia, quæ actiones sunt in se valde nobiles & excellentes, Status Religiosus non est modus vivendi firmus, & stabilis qui ex se & natura sua obligationem contineat ad recitatas actiones valde nobiles, & excellentes, quia non potest dari obligatio ad actiones ipso jure graviter vetitas & sub censura interdictas, ut pensanti rem evidens est: ergo Status Religiosus non est modus vivendi firmus, & stabilis, qui ex se & natura sua obligationem contineat ad enumeratas actiones valde nobiles & excellentes. Major est juris & de jure claro, minor evidens, consequentia legitima.

N. XIX. Probatur II. ratione: Status perfectionis qua talis specificatur ab actibus, ad quos ordinatur, ita ut ille status sit absolutè perfectior altero, qui præscribit nobiliores, & digniores actus, quique pluribus, aptioribusque mediis, & exercitiis perfectionem commonstrat, ut est in confesso apud Doctores; atqui Status Ecclesiasticus præscribit nobiliores, & digniores actus Sta-
tu

tu Religioso , pluribus aptioribusque mediis & exercitiis perfectionem commonstrat: ergo Status Ecclesiasticus est absolutè perfectior Religioso. P. m. Status Ecclesiasticus præscribit functiones Pastorales meliorem non tantum Ecclesiasticum , sed & alios reddentes , præcavet peccata per statuta conciliorum œcumenicorum , Nationalium , Provincialium , Diœcesanorum , jugulat vitia , tollit publica scandala , enecat impuritatem castitate ordinibus annexa , ambitionem contemptu & humili de se sentimento. Absunt in hoc statu prava Superiorum exempla , quæ seducant adeo ut nisi quis sponte se præcipitare velit in ruinam , facillimè sinè ullo graviore lapsu vivere possit : adsunt media efficacissima ab ordinariis suggesta , uti sunt instructiones , varia opuscula & doctrinalia , & ascetica clero commendata , meditationes , spiritualia exercitia , & ipse cursus vitæ Ecclesiasticæ cogit Ecclesiasticum esse bonum. Vivens in Statu Ecclesiastico sub directione Episcopi semper potest esse certus , se facere voluntatem DEI , ille enim dixit de Episcopis ; *qui vos audit me audit* , unde Ecclesiasticus nunquam potest errare , modò ex voluntate ordinarii secundum statuta suæ Diœceseos , litteras patentes annuas , circulares , encyclicas , & Rituale Diœcesanum procedat. In hoc vitæ genere habetur occasio plurima merita congregandi ex tot bonis operibus & quotidiano jugi virtutum exercitio , maxime cum omnis Ecclesiastici actio sit continua jam hujus , jam alterius virtutis , jam modestiæ , jam affabilitatis , jam humilitatis , jam zeli , jam fortitudinis , & constantiæ , modò despectus sui , mo-

dò misericordiæ, modò heroicarum, & planè divinarum virtutum fidei, spei, & charitatis indefinens exercitatio, quorum actuum meritum plurimum ex eo crescit, quod fiant ex præscripto & ordinatione ordinarii, talia enim opera sunt DEO gratiora, plúsque merentur, quàm alia sponte assumpta. Vel clariùs. Status Ecclesiasticus præscribit & obligat ad Conciones, Catecheses, Administrationem Sacramentorum in quacunque intemperie & periculo, ad Missæ celebrationem, ad zelum in curandis animæ morbis, ad cohortationes, & conversationes publicas ad hunc finem cœlesti curiæ valde proficuum, ut augeatur gloria DEI magis magisque. {

Cum autem gloria DEI extrinseca in hoc consistat, ut DEUS ab omnibus semper magis cognoscatur, ametur, & laudetur, hanc cognitionem mentibus hominum ingenerare, & inferre, hunc amorem instillare, hanc laudem procurare proprium est Ecclesiastico Statui. Illius est Hyperdulicum cultum B. V. Mariæ, & Sanctorum publicè promovere, festa eorum reverentissimè, & devotissimè celebrare, imagines sacras & reliquias pientissimè, & sollicitissimè proponere, aservare, honorare. Illius est gesta sanctorum, ac laudes pro concione ad imitandas eorum vitas explicare, ad cultum dulicum potenter allicere. Illius est congregationes, & confraternitates Sanctorum instituere, & sinè quæstu administrare, hæc omnia ex officio agere: illius est purgare illuminare, perficere; illius est peccatorem per avia, & invia magno labore, & sudore quærere,
in.

inventum velut onus gratissimum in humeros recipere, inveteratum & damnationi proximum Erebo eripere, paucis complectar omnia: tantas status iste in se continet excellentias, quas solus DEUS æstimare & declarare potest, divinissimum censetur esse opus, DEI Ministrum agere in animabus cœlo transcendendis homini maximè meritorium, æque ac gloriosum est Christo cooperari in salutem animarum, ut rectè advertit S. Bernardus. Atqui hi actus sunt nobiliores & digniores, plura & aptiora media, & exercitia perfectionem commonstrantia quàm præscribat Status Religiosus: ergo Status Ecclesiasticus præscribit nobiliores, & digniores actus pluribus & aptioribus mediis, & exercitiis perfectionem commonstrat. P. m. Status Religiosus præscribit tantum observantiam votorum à sede Apostolica approbatorum, & à plerisque præattactis mediis & exercitiis strictissimè arcetur: Religioso enim non licet publicè Doctrinam Christianam docere obstante Canone juxta 11. 16. q. 1. (qui est Alexandri II. Pontificis maximi gerentis Pontificatum Anno 1061.) desumpto ex œcumenico Concilio Chalcedonensi Cap. 4. ibi: „Juxtà „Calcedonensis tenorem optimi Concilii Monachis *quamvis Religiosis* ad normam S. Benedicti „intra claustrum morari præcipimus, vicos, castella, civitates peragrare prohibemus, & à populorum prædicatione omnino censuimus cessare, nisi fortè quis de suæ animæ salute sollicitus, ut eorum habitum assumat eos *intra claustrum* consulere voluerit.“ Religiosis non licet concionari inhibente severè ipso jure Pontificio Cano.

Canonis *adjicimus* 19. 15. 9. 1. ibi : „Adjicimus
 „illud etiam, quod nobis propter improbitatem
 „quorundam Monachorum Religionis vestrae ver-
 „bo mandastis per vicarios nostros & hoc specia-
 „liter statuentes, ut *præter Domini sacerdotes*
 „*nullus audeat prædicare.* Sive Monachus sive
 „Laicus; *ille sit qui cujuslibet scientiæ nomine glo-*
 „*rietur* Canon iste est Authenticus. Leonis
 „Pontificis rescribentis Theodorico Episcopo
 „Cypri. Ep. 63. & refertur à Reverendissimo Bur-
 „cardo L. 1. Cap. 158. Religiosis non licet Sa-
 „cramenta ministrare obstante decreto Eugenii
 „Episcopi Catholici teste Anselmo L. 5. Cap. 75. &
 „L. 6. Cap. 213. quod refert in Canone *placuit*
 „8. 16. q. 1. ibi : Placuit communi nostro conci-
 „lio, ut *nullus Monachorum* pro lucro terreno
 „de Monasterio exire nefandissimo ausu præsu-
 „mat, neque *pœnitentiam dare*, neque filium
 „de baptismo accipere, neque *baptizare*, ne-
 „que *infirmum visitare*, neque *mortuum sepelire*,
 „neque ad Ecclesiam sæcularem transire, neque
 „aliis qualibuscunque negotiis se se implicare, sit
 „claustro suo contentus, quia sicut piscis sine a-
 „qua caret vita, ita sine Monasterio Monachus.“
 „Sedeat itaque solitarius & taceat, quia mundo
 „mortuus est, DEO autem vivus, agnoscat no-
 „men suum, monos enim græcè, latinè est unus;
 „Achos græcè, latinè tristis sonat, inde dicitur
 „Monachus, idest unus tristis, sedeat ergo tristis
 „& officio suo vacet.“ Consonat decretum Pa-
 „schalis II. sedentis in Cathedra Petri Annò 1099.
 quod annotavit Anselmus l. 5. cap. ult. & refer-
 tur canone *pervenit* 916. q. 1. ibi : „Pervenit ad
 nos

nos

„nos unde valde miramur, quod quidam Monachi
„& Abbates in Parochia vestra contra SS. PP.
„Decreta Episcopalia jura & officia sibi arrogan-
„ter vendicant, videlicet *pœnitentiam, remissio-*
„*nem peccatorum, reconciliationem, decimas, &*
„Ecclesias cum absque proprii Episcopi licentia, vel
„Apostolicæ Sedis autoritate id nullatenus præ-
„sumere debeant, sicut in *Calcedonensi* Concilio
„de hujusmodi à sanctis Patribus cautum est &
„sub *Anathematis vinculo Monachis omnibus pro-*
„*hibitum*, mandamus itaque dilectioni tuæ, ut
„eos convenias, & ne talia deinceps præsumant
„omnino prohibeas.“ Hæc scripsit Paschalis II.
Victori Episcopo Bononiensi. Coincidit ferè Ca-
lixti Papæ II. Ecclesiam Catholicam regentis an-
no 1119. sanctio expressa Canone *interdicimus*
10. 16. q. 1. ibi. „Interdicimus etiam Abbatibus
„& Monachis publicas pœnitentias dare, infir-
„mos visitare & unctiones facere . . chrysrna
„& oleum, consecrationes Altarium, Ordines
„Clericorum ab Episcopis accipiant in quorum
„Parochiis manent.“ Religiosis non licet Mis-
sam, ad quam populus confluat, celebrare,
prohibente strictissimè mox citato Pontifice &
Canone in verbis: *Interdicimus Abbatibus &*
Monachis Missas publicas cantare. Denique Re-
ligioso qua purè Religioso nulla vi instituti sui a-
ctio ad alterum præcipitur ex esse generico Reli-
giosi, imò verò omnis Ecclesiastica functio inter-
dicitur à Concilio Generali Calcedonensi Cap. 4.
è quo recitat canon *qui verè* 12. 16. q. 1. hæc
formalia: *Regulares non posse neque communica-*
re Ecclesiasticis neque sæculares aliquas attrahta-
re

re actiones relinquentes propria Monasteria nisi forte jubeantur propter urgentes necessitates, à propria civitatis Episcopo. Idem decernit S. Gregorius Pontifex scribens Joanni Ravennati Episcopo L. 4. ep. 1. ibi: *nemo potest & Ecclesiasticis obsequiis deservire & in Monachica Regula ordinatè persistere, ut ipse Monasterii districtiōnem teneat, qui quotidie in Ministerio Ecclesiastico cogitur permanere.* Itè refert Can. *nemo* 16. q. 1. sed hoc ipso quod Status Religiosus præscribat tantum observantiam votorum silentia, mortificationes & horum similia, dictet, & arceatur à præattactis mediis non præscribit digniores actus nec pluribus aut aptioribus exercitiis perfectionem commonstrat, ut patet consideranti præstantiam & pluralitatem horum actuum: ergo Status Ecclesiasticus præscribit nobiliores & digniores actus, quàm Religiosus pluribus & aptioribus mediis & exercitiis perfectionem commonstrat. Accedit actus ex præscripto Status Religiosi ponibiles nunquam ascendere ad perfectionem charitatis erga alterum ut anima pro eo ponatur: ergo manent semper in gradu inferiore.

N. XX. Probatur III. Status mixtus ex vita activa, & contemplativa est absolutè perfectior statu consistente in vita per se loquendo tantum contemplativa. Ità S. Thomas 2. 2. q. 179. & 180. a. 4. & 5. atqui Status Ecclesiasticus est mixtus ex vita activa & contemplativa, Religiosus Status per se loquendo consistit in vita tantum contemplativa: ergo Status Ecclesiasticus est absolutè perfectior Religioso. M. est S. Thomæ, m. argumenti quoad primam partem utpote Juris explorati

ti

ti suppono tanquam certam. II. Probo : vitæ contemplativæ est orare, psallere, meditari, docere veritatem intelligibilem, ut in consideratione & amore alter delectetur, ita Angelicus 22. q. 181. & 182. a. 2. ad 3. relatus in Theol. Colon. pagina mihi 322. n. 4. sed Status Ecclesiastici est orare, is enim tenetur ad horas Canonicas, ad litanias majores, in quatuor temporibus ad Psalmos graduales, pœnitentiales, certis temporibus ad officium defunctorum. Illius est psallere cum sit obligatus ad psallendum in Choro in Cathedralibus Ecclesiis, obligatur cantare in Missa solemni orationes, Præfationem, Orationem Dominicam, ite missa est, vel requiescant prout fert Ritus Missæ & Rubricæ concedunt. Psallit in Matutino solemni, cum ad cæremonias mysteria nostræ fidei recoluntur. Illius est meditari ante administrationem Sacramentorum eorum excellentiam, mysteria nostræ Religionis frequentissimè considerare & suas obligationes perpendere, ac juxtà præscriptum Rubricarum indies in sacrificio Missæ post sumptionem Sanctissimi piæ meditatione (quæ utilis est omnium magis) detineri, tum annuè se se in spiritu recolligere. Illius est ante unamquamque functionem se se recolligere mentaliter & tota vitâ cœlestibus considerationibus (quarum objecta semper præsentia habet) inhærere; unde sapientissimè censet Reverendissimus D. Bayerlink in suo prompt. morali. actiones Ecclesiastici *ex contemplatione profluere*. Docet Status Ecclesiasticus Christianos veritatem intelligibilem jam perfectionum divinarum, omnipotentia, misericordia, æternitatis, immensitatis

sitatis &c. jam Patriæ cœlestis dotium, Aureolarum beatæ perennitatis &c. docet contemplari mysteria fidei, cæremonias, & sacros ritus, ut per hæc fideles in cognitionem divinæ Majestatis deveniant, ad creatoris sui amorem accendantur, atque in ejus consideratione delectentur: ergo Status Ecclesiasticus est mixtus ex vita etiam contemplativa.

N. XXI. Probatur IV. Decisio ratione: Status qui ordinatur ad docendum, & prædicandum, est perfectior quovis statu, qui ad docendum & prædicandum non ordinatur. Ità penna Aquinatica 22. q. 188. a. 6. Cotonius L. 4. Controv. 11. n. 20. sed Status Ecclesiasticus ordinatur ad docendum & prædicandum, Religiosus ex se & genere suo ad hæc non ordinatur, ergo Status Ecclesiasticus est perfectior Religioso. P. m. in primis Status Ecclesiasticus ex se & genere ordinatur ad docendum: ergo una pars est vera.

P. A. Ecclesia attribuit docturam scientiarum Statui Ecclesiastico, ut jura loquuntur, patet id manifestè ex Concilio Lateranensi anno 1102. celebrato, quod refert *Cap. quoniam IX.* de Magistris ibi statuitur, „quoniam Ecclesia Dei „sicut pia Mater providere tenetur, nè pauperibus, qui pauperum opibus juvari non possunt, „legendi & proficiendi opportunitas subtrahatur, „per unam quamque Cathedralium Ecclesiam „Magistro, qui Clericos ejusdem & scholares „pauperes gratis doceat competens aliquod beneficium præbeatur, quo docentis necessitas „sublevetur & discipulis via pateat ad doctrinam, in aliis quoque restituatur Ecclesiis seu „Ma-

„Magisteriis, si retroactis temporibus aliquid in
„eis fuerit deputatum.

Sic quoque statuit Innocentius III. fel. record.
in Concilio Lateranensi anno 1216. signanter
Cap. 11. ejus Concilium insertum corpori juris
L. 5. Decret. tit. 5. de Mag. Cap. quia 4. ita ha-
bet: „quia nonnullis propter inopiam, & op-
„portunitas proficiendi subtrahitur, in Latera-
„nensi Concilio pia fuit institutione provisum, ut
„per unam quamque Cathedrali Ecclesiam Ma-
„gistro, qui ejusdem Ecclesiae Clericos, aliosque
„Scholares pauperes gratis instrueret, aliquod
„competens beneficium præberetur, quo & do-
„centis revelaretur necessitas, & via pateret di-
„scipulis ad doctrinam; verum quoniam in mul-
„tis Ecclesiis id minimè observatur: nos prædictum
„roborantes statutum adjicimus, ut non solum in
„qualibet Cathedrali Ecclesia, sed etiam in aliis, qua-
„rum sufficere poterunt facultates, constituatur
„Magister idoneus à Prælato cum Capitulo seu ma-
„jori & saniori parte capituli eligendus, qui Cle-
„ricos Ecclesiarum in Grammaticæ Facultate ac
„alios instruat juxta posse. Sanè Metropolis Ec-
„clesia Theologum nihilominus habeat, qui sacer-
„dotes & alios in *sacra Pagina doceat* & in his præ-
„sertim informet, quæ *ad curam animarum spectan-*
„*te noscuntur*, assignetur autem cuilibet magistro-
„rum à capitulo unius præbendæ proventus, &
„pro Theol. à Metropolitanano tantundem, non quod
„propter hoc efficiatur Canonicus, sed tamdiu
„redditus ipsos percipiat, quamdiu persistit in
„docendo, quod si vero de duobus Magistris Eccle-
„sia Metropolis gravetur, Theologo juxta modum

Diss. Can. Crit.

D

præ-

prædictum ipsa provideat : Grammatico vero in
 alia Ecclesia suæ civitatis sive Diœcesis, quæ suffice-
 re valeat, faciat provideri. Hæc firmat Hono-
 rius III. Cap. *super specula* X. de Mag. ibi : „volu-
 „mus & mandamus, ut statutum in Concilio Ge-
 „nerali de Magistris Theologis per singulas Me-
 „tropoles statuendis inviolabiliter observetur,
 „statuente, ut quia super hoc propter raritatem
 „Magistrorum se possent forsitan aliqui excusare
 „ab Ecclesiarum Prælati & Capitulis ad Theolo-
 „giæ Professionis studium aliqui docibiles destinen-
 „tur, qui cum docti fuerint in DEI Ecclesia velut
 „splendor fulgeant firmamenti (Auth. habita C.
 „nè filius pro patre) ex quibus postmodum copia
 „possit haberi Doctorum, qui velut stellæ in per-
 „petuas æternitates mansuri ad justitiam valeant
 „plurimos erudire, quibus si proprii proventus
 „Ecclesiastici non sufficiunt; prædicti necessaria
 „subministrent docentes verò in Theologica Fa-
 „cultate, dum in scholis docuerint & studentes
 „in ipsa integrè annos quinque percipiant de li-
 „centia Sedis Apostolicæ proventus præbendarum
 „& beneficiorum suorum non obstante aliqua alia
 „consuetudine vel statuto, cum denario fraudari
 „non debeant in vinea Domini operantes. “ Jus
 novissimum Tridentini addit Sess. 5. cap. 1. Episco-
 pos Clero de Professore Theologiæ providere de-
 bere, qui si non reperiat præstimonium primum
 canonicatum vacantem capeffat; „in Ecclesiis (de-
 cernit Concilium) „Metropolitanis vel Cathedra-
 „libus, si civitas insignis vel populosa ac etiam in
 „collegiatis existentibus in aliquo insigni oppido
 „etiam nullius Diœcesis, si ibi clerus numerosus
 „fue-

„fuerit, ubi nulla præbenda aut præstimonium seu
„stipendium hujusmodi deputatum reperitur,
„præbenda quomodocunque præterquam ex cau-
„sa resignationis *primo vacatura*, cui illud onus in-
„compatibile injunctum non sit, ad eum usum ip-
„so facto perpetuo constituta & deputata intelli-
„gatur, & quatenus in ipsis Ecclesiis nulla vel non
„sufficiens præbenda foret; Metropolitanus vel
„Episcopus ipse per assignationem fructuum alicu-
„jus simplicis beneficii, ejusdem tamen debitis
„supportatis oneribus, vel per contributionem be-
„neficiorum suæ civitatis & Diœcesis, vel alias
„prout commodius fieri potuerit de Capituli Con-
„silio ita provideat, ut ipsa sacræ scripturæ lectio
„habeatur; ita tamen ut quæcunque aliæ lectiones
„vel consuetudines vel quavis alia ratione institu-
„tæ propter id minimè prætermittantur. Ità SS. Sy-
„nodus, quæ ut magis scholis instituendis & melius
„provideatur, Theologiam, Ritus, & quæ ad Sa-
„cramentorum Administrationem pertinent vult
„doceri per Canonicum, qui ideo scholasticus dici-
„tur, obligatus in Seminario Clericorum Ecclesiasti-
„corum altiores scientias tradere. Sic enim sonat
„lex Tridentina Sess. 23. cap. 13. §. „Deinde ibi:
„Deinde statuit sancta Synodus, ut Episcopi, Ar-
„chi - Episcopi, Primate & alii locorum ordinarii
„scholasterias obtinentes, & alios quibus est lectio-
„nis vel doctrinæ munus annexum ad docendum in
„ipsis scholis instituendos *per se ipsos*, si idonei fue-
„rint, alioquin per idoneos substitutos ab eisdem
„Scholasticis eligendos & ab ordinariis approban-
„dos etiam per subtractionem fructuum cogant &
„compellant, quod si iudicio Episcopi digni non
„fue-

„fuerint, alium qui dignus sit, nominent omni ap-
 „pellatione remota, quod si neglexerint, Episcopus
 „ipse deputet, docebunt autem prædicti, quæ vi-
 „debuntur Episcopo expedire. De cætero verò
 „officia vel dignitates illæ, quæ Scholasticæ dicun-
 „tur, non nisi Doctõribus vel Magistris aut Licen-
 „tialis in sacra pagina aut in Jure Canonico, & aliis
 „personis idoneis, & qui per se ipsos id munus ex-
 „plere possint, conferantur, & aliter facta provisio
 „nulla sit & invalida non obstantibus quibusvis
 Privilegiis & consuetudinibus. Haftenus Con-
 cilium.

Videmus in præstantissimis orbis Universitati-
 bus tradere Ecclesiasticos in Parisiensi, in Sorbona,
 in Lovaniensi tradunt Canonici Cathedrales Ant-
 verpienses, in Cracoviensi Canonici Cracovien-
 ses, ità quidem, quod ad duodecim milliaria in cir-
 cum nulli liceat Regularium nec privatam neque
 parvam scholam tradere, in Erfordensi, in Alma
 Coloniensi &c. &c. Ergo Status Ecclesiasticus or-
 dinatur ad docendum; atqui etiam ordinatur ad
 prædicandum; ergo & altera pars est vera. P.
 subf. m. *Præcepto divino mandatum est omnibus
 quibus animarum cura commissæ est, oves suas verbi
 divini prædicatione pascere.* Ità Trid. Sess. 23. cap.
 1. Can. sicut 7. q. 1. Can. præcipue 11. q. 3. Can.
 gloria Epist. 12. q. 2. tum Glossa in Can. hinc est 159.
 q. 1. *Clericus habet Officium docendi & pascendi
 populum:* ergo Status Ecclesiasticus ordinatur eti-
 am ad prædicandum, quia illi incumbit curare ani-
 mas, & pascere populum ex officio & natura sua,
 & non de licentia alterius. Contra Status Religio-
 sus, ut ad alteram partem probandam accedamus
 nec

nec ordinatur ad docendum ex se, & genere suo & quâ talis nec prædicandum, non ad docendum: ergo una pars est vera. P. A. *Monachus non Doctōris sed plangentis habet Officium, qui vel se vel mundum lugeat, & Domini pavidus præstoletur adventum*: scribit Doctōr Ecclesiæ oraculō Maximus ipse Hieronymus noster Ep. ad Rip. Presb. ergo Status Religiosus ex se & genere suo non ordinatur ad docendum. Atqui etiam præcisè ex se & genere suo non ordinatur ad prædicandum: ergo & altera pars est vera. P. subl. m. ex S. Aquinate, qui inquirens utrum aliqua Religio possit institui ad prædicandum, hoc inter alia pro parte negativa format argumentum. *Id, ad quod Religio instituitur, videtur esse maximè proprium Religioni; sed prædicti actus (inter quos ibi exprimit prædicationem) non sunt propriè Religiosorum, sed Prælatorum: ergo ad ejusmodi actus non potest aliqua Religio institui*, ità in terminis Angelicus 22. q. 188. a. 4. ad 2. ergo Status Religiosus etiam non ordinatur ad prædicandum, & quomodo ordinaretur? cum ei prædicatio, ut jam vidimus à jure inhibeat?

XXII. Probatur Decisio ratione V. Status, qui maximè assimilatur vitæ Christi, est absolutè perfectior aliis omnibus; atqui Status Ecclesiasticus maximè assimilatur vitæ Christi: ergò est absolutè perfectior aliis omnibus. M. ab adversariis admititur. m. commendatur: ille status maximè assimilatur vitæ Christi, qui magis cæteris accedit ad finem incarnationis Dominicæ, atqui Status Ecclesiasticus magis cæteris accedit ad finem incarnationis Dominicæ, ergò maximè assimilatur vitæ Christi.

D ;

P. m.

P. m. Christus Dominus, definiente Concilio Nicæno: *propter nos & propter nostram salutem descendit de cælis, & incarnatus est*; hic erat finis incarnationis; atqui huic, ut consideranti evidens est magis cæteris accedit Status Ecclesiasticus: ergo Status Ecclesiasticus magis cæteris accedit ad finem incarnationis Dominicæ.

N. XXIII. Probatur & stabilitur decisio VI. Ratione: Satus ex essentia genere & natura sua Presbyterorum, & Clericorum est absolutè perfectior omni eo, qui ex essentia & genere, & natura sua non est clericorum, & Presbyterorum; atqui Status Ecclesiasticus est ex essentia, genere & natura sua Clericorum & Presbyterorum. Religiosus non est ex essentia genere, & natura sua Clericorum & Presbyterorum: ergo Status Ecclesiasticus est absolutè perfectior Religioso. M. est certa. m. quidem sat clara quoad utramque partem. Quoad primam, quia diversa jura Statui Ecclesiastico Presbyteratum attribuunt sic compellantur Ecclesiastici à S. Jacobo Apostolo in Ep. Can. cap. 5. *Presbyteri* in Concilio Nicæno can. 16. in can. *Apostolorum* can. 57. & 58. can. *Presbyter*, 2. q. 5. can. *omnis Presbyter* dist. 4. cap. *ut Dominicis* de Paroch. & in aliis juribus à clarissimo Gonzalez in C. cap. *cumulatis*. Et implicat esse Ecclesiasticum & non esse Clericum vel Presbyterum, non enim potest dari Minister DEI & subjectum exercendæ perfectionis sinè disputatione ad cultum DEI vel consecratione.

Quoad secundam partem clarescit ex iis, quæ eruditissima Eminentissimi Cardinalis de Luca notavit penna in Theat. just. & verit. disc. 1. de Reg. ibi: „certum est, atque apud omnes scriptores

con-

„concorde, quod antiqui sive Anachoretæ aliique
„Regulares, qui à Monachis discreti mendican-
„tes dicuntur, non erant Clerici, imò clericari
„prohibiti erant, ideoque more reliqui populi
„sæcularis sub Parocho vivebant, à quo Sacra-
„menta aliaque divina recipiebant, indeque pro-
„diit, quod decimas reliqui populi more solve-
„bant. Ità Eminentissimus Luca. “ Attamen
probatum saltem quoad II. partem. Status Reli-
giosus est ex essentia, genere, & natura sua per-
sonarum tantum tribus votis substantialibus, pau-
pertatis, castitatis, & obedientiæ à sede Apo-
stolica solemnizatis ligatarum, atque status per-
sonarum ex essentia, genere & natura sua tantum
tribus votis substantialibus paupertatis, castita-
tis, & obedientiæ à sede Pontificia solemnizatis
ligatarum, non est ex essentia, genere & natu-
ra sua Clericorum & Presbyterorum imo nec Mi-
noristarum, quinimo neque tonsuratorum, aliàs
Religiosi professi Laici, quos alii conversos, alii
oblatos alii charissimos vocitant, non essent Re-
ligiosi, nec recenter professi nondum primâ ton-
surâ initiati, ergo Status personarum tribus tan-
tum votis substantialibus paupertatis, castitatis,
& obedientiæ à Sede Apostolica solemnizatis li-
gatarum non est ex essentia genere, & natura sua
Clericorum, & Presbyterorum, imò de essentia
Religiosi nec sunt Ordines minores, neque prima
tonsura, potest enim esse Religiosus, quin ullum
characterem alicujus Ordinis Ecclesiastici gestet;
sed sine aliquo ex ordinibus, vel saltem tonsura
nequit simpliciter dari Ecclesiasticus.

N. XXIV.

N. XXIV. Confirmatur I. Status Ecclesiasticus est absolutè dignior, & nobilior cæteris statibus, quia perfectionem aliis majorem requirit, & actu exercere debet, & in alios derivare tanquam Status DEO proximior, atque similior tanquam status doctrinâ, scientiâ, & virtutibus præstantissimus, quæ tanquam in fonte considerantur, & supponuntur & statui propterea nobilitatem excelsam tribuunt, & Ordini Angelorum Hierarchico comparant. Ità Reverendissimus D. Joannes Marangoni Canonicus Anagninensis in Thes. Parochorum Romæ ab Officio qualificationis plausibiliter approbato, & Benedicto XIII. dedicato pagina mihi 8. & docet noster S. Ignatius Martyr. in Ep. S. ad Smyrnenses: *Sacerdotium est summa bonorum omnium, quæ in hominibus sunt, apex, nobilissimâque membrorum Christi pars*; ergò etiam Status Ecclesiasticus est absolutè perfectior cæteris statibus.

N. XXV. Confirmatur II. Status Ecclesiasticus est utilior ipsi publico & salutis generis humani magis proficiuus præ Religioso, quia intrinsicè respicit utilitatem sui & alterius, est magis necessarius & quidem absolutè necessarius, quo extincto extingueretur vera Ecclesia: ergo etiam est absolutè perfectior Religioso.

Stant itaque prorsus invictæ omni ex capite probationes. Argumenta opponibilia uniuscujusque eruditi ingenii facunditas enervare poterit, & sic emensi metam curriculi jam attigimus.

Omnia ad Laudem DEI, cap. I. X. de officio Custodis.

Jus canon. 962^{hd}

